

Namminersorlutik Oqartussat

2018-imi kukkuniuinermit nalunaarut (Kukkuniuuisut oqaaseqaataat)

Imarisai

1.	Ukiumut naatsorsuutit	1243
2.	Kukkunersiuinermik ingerlanneqartumik inerniliineq	1244
3.	Ukiumut naatsorsuutitut kukkunersiuinermik oqaaseqaatit	1248
4.	Kukkunersiuinerup ingerlanneqarnera	1256
5.	Aningaasaqarnermik kukkunersiuineq	1258
6.	Inatsisit atortinneqarnerannik kukkunersiuineq	1272
7.	Ingerlatsinermik kukkunersiuineq	1277
8.	Ingerlatsinermik kukkunersiuilluni misissuinerit angisuut	1282
9.	Pisortat ingerlatsiviutaannik namminersortitanik kukkunersiuineq	1283
10.	Suliffeqarfiit nammineertitat kukkunersiorneqarnerat	1284
11.	Paasissutissat allat	1287
12.	Uppernarsaaneq	1288
	Ilanngussaq 2 – Kukkunersiuinerup siunertaa, ingerlanneqarnera, annertussusia kiisalu akisussaaffinnik agguataarineq	1289

1. Ukiumut naatsorsuutit

Namminersorlutik Oqartussat 2018-imi ukiumut naatsorsuutaat Naalackersuisunit saqqummiunneqarput.

Deloitte, avataanit kukkurersiuisutut toqqakkatut ukiumut naatsorsuutit inatsisit, malittarisassat ileqqussallu atuuttut naapertorlugit kukkurersiuinermik ingerlatsivoq.

Ukiumut naatsorsuutit ilanngussanik (naatsorsuutit nassuiarneqarnerannik) imaqartut – uagut kukkurersiukkavut – kisitsisinik pingaarnernik imaattunik saqqummiussippot:

	2018 <u>mio.kr.</u>	2017 <u>mio.kr.</u>
Ingerlatsinermi angusat	-90	-261
Ingerlatsineq - sanaartorneq & taarsigassarsiat (DAU-mi angusat)	-115	-204
Aningaasarsiutigalugu taarsigassarsisitsisarnermi iluarsisani angusat (DA-angusat)	-133	-230
Pigisat	9.833	9.255
Oqimaaqatigiissitsisarnermi konto	-6.119	-6.392
- isumaqarput oqimaaqatigiissitsisarnermi sinneqartoorutit ajunngitsumillu angusaqarneq		

2. Kukkuñersiuinermik ingerlanneqartumik inerniliineq

Kukkuñersiuinitsinnut inaarutaasumik ukiumut naatsorsuutit kukkuñersuiusutut uppersaammik atsiorpagut.

Kommunit aamma Namminersorlutik Oqartussat missingersuutaat naatsorsuutaallu pillugit Inatsisartut Inatsisaat nr. 26, 28. november 2016-imi akuersissutigineqartoq tunngavigalugu, Namminersorlutik Oqartussat naatsorsuutaasa kukkuñersiorneqarnerat pinngitsoorani ingerlanneqasaaq Pisortat Naatsorsuutaannik Kukkuñersiuinermi ileqqorissaarnissaq aallaavigalugu. Taassuma immikkoortumi 4 sukumiinerusumik nassuarneqarnera innersuussutigarpugut.

Kukkuñersuiusup kiffaangissuseqartup uppersaanera

Inatsisartunut

Ukiumut naatsorsuutit kukkuñersuiusunit uppersarneqarnerat

Nunap Karsiata ukiumut naatsorsuutaanik 1. januar – 31. december 2018-imut tunngasunik kukkuñersuiunerput naammassivarpugut, taakkua imaraat angusat naatsorsorneqarnerat, oqimaaqatigiissitsineq, nassuiaatit aamma pisussaaffiulersinnaasut kiisalu immikkut ilanngussat naatsorsuutit nassuiaataannik imallit. Ukiumut naatsorsoorutit suliarineqassappugut Kommunit aamma Namminersorlutik Oqartussat missingersuutaat naatsorsuutaallu pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 26, 28. november 2016-imeersoq kingorna allannguutitalik naapertorlugu.

Uagut paasinnittaaserpugut naapertorlugu ukiumut naatsorsuutit sutigut tamatigut eqqortuuppugut, tamanna isumaqarpoq naatsorsuutit Kommunit aamma Namminersorlutik Oqartussat missingersuutaat naatsorsuutaallu pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 26, 28. november 2016-imeersoq kingorna allannguutitalik naapertorlugu suliarineqarsimasut.

Inerniliussamat tunngavissat

Uagut kukkuñersiuinermik ingerlatsivugut kukkuñersiuinermi nunani tamalaani najoqqutassat aamma nunatsinni kukkuñersuiisoqarneq pillugu inatsimmi piumasaqaatit, taamatullu pisortat kukkuñersiorneqarneranni najoqqutassat naapertorlugit, tassami kukkuñersuiineq ingerlanneqarmat Kommunit aamma Namminersorlutik Oqartussat missingersuutaat naatsorsuutaallu pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 26, 28. november 2016-imeersoq kingorna allannguutitalik naapertorlugu. Najoqqutassat piumasaqaatillu taakku naapertorlugit uagut akisussaaffippugut erseqqinnerusumik nassuiarneqarpoq kukkuñersuiusup uppersaanera pillugu immikkoortumi "Ukiumi naatsorsuutit kukkuñersiorneqarnerannut Kukkuñersuiusup akisussaaffiat". Namminersorlutik Oqartussanut kiffaangissuseqarpugut nunani tamalaani kukkuñersuiusut ileqqorissaarnissamat najoqqutassat (IESBA-p ileqqorissaarnissamat malittarisassai) aamma piumasaqaatit allat Kalaallit Nunaanni atuut-

tut naapertorlugit, soorluttaaq malittarisassat piumasagaatillu taakkua eqqarsaatigalugit ileqqorissaarnissamut pisussaaffivut allat naammassigivut. Uagut paasinnittaaserput naapertorlugu, kukkunersiuinermit uppernarsaatissatut anguneqartooq naammappooq aamma uagut inerniliussatsinnut tunngavissatut naleqqulluni.

Erseqqissaanerit kukkunersiuinermit paasinninnissamut tunngasut

Kommunit aamma Namminersorlutik Oqartussat missingersuutaat naatsorsuutaallu pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 26, 28. november 2016-imeersoq kingorna allannguutitalimmi piumasagaatit naapertorlugit, 2018-imut missingersuut akuersissutigineqartooq Naalakkersuisunit ilanngunneqarpoq ukiumut naatsorsuuseriffiusumut 2018 naatsorsuutit nalunaarsorneqarnerannut il.il. kisitsisinik sanilliuassinissamut atugassatut. Kisitsisit sanilliuassinermi atugassat kukkunersiorneqarsimangillat.

Naalakkersuisut ukiumut naatsorsuutinit akisussaaffiat

Naalakkersuisut akisussaaffigaat ukiumut naatsorsuutinit eqqortumik takutitsisinik suliaqassallutik, imaappooq pingaarnerusutigut kukkunernik amigaatinillu imaqqanngitsunik, Kommunit aamma Namminersorlutik Oqartussat missingersuutaat naatsorsuutaallu pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 26, 28. november 2016-imeersoq kingorna allannguutitalik il.il. naapertorlugu. Taamatuttaaq Naalakkersuisut nammineq nakkutillineq akisussaaffigaat, tamanna ukiumut naatsorsuutinit pingaarutilitsigut kukkuneqanngitsunik saqqummiussinissamut Naalakkersuisunit pisariaqartutut isigineqartooq, kukkuneq unneqaserlunnermit imaluunniit kukkunivimmit pissuteqaraluarpat paasineqarsinnaaqullugu, taamatullu naatsorsuuserinermit periutsimik naapertuuttumik toqqaaneq aamma atugaqarneq, soorluttaaq naatsorsuuserinermit missiliuussineq pissutsit atuuttut naapertorlugit Naalakkersuisunit naammaginatutut isigineqartunik atuutsitsineq.

Kukkunersuisup akissaaffia

Uagut anguniagaraarput isumannaallisaanermik qaffasissumik pilersitsissalluta, ukiumut naatsorsuutit tamakkiisut kukkusumik paasissutissiinninnissaat pillugu, tamanna peqquserluttuliornermit kukkunermilluunniit pisimagaluarpat, aamma kukkunersuisutut uppernarsaammik inerniliussamik imalimmik tunniussissalluta. Isumannaallisaaneq qaffasissooq tassaavoq isumannaallisaaneq pitsaalluinnartooq, taannali qularnaveeqqutaanngilaq kukkunersiuinermit nunani tamalaani periutsit aamma Kalaallit Nunaannut piumasagaatit immikkut atuuttut naapertorlugit, kukkunersiuinerup ingerlanneqartup tamatigut kukkunernik malunnaatilinnik qulaajaanissaanut, taamaattut piusimassappata. Kukunerit malunnaatilittut peqquserluttoqarnera imaluunniit kukkusoqarnera tunngavigalugit pisinnaapput, aamma malunnaatilittut isigineqarsinnaapput tupigusuutissaanngitsumik naatsorsuutigineqarsinnaappata, ataasiakkaarlutik imaluunniit ataatsimoorlutik aningaasaqarneq pillugu aalajangiussanut sunniuteqarpata, naatsorsuutinit atuisut ukiumut naatsorsuutit tunngavigalugit aalajangarimmatigik.

Kukkunersiuinermit atatillugu, kukkunersiuineq nunani tamalaani periutsit atorneqartut aamma Kalaallit Nunaannut piumasagaatit immikkut atuuttut naapertorlugit ingerlanneqartumi, uagut kukkunersiuinerup nalaani suliaasaqarfitsinnut tunngatillugu naliliinernik ingerlatsissaagut, aamma uagut suliaasaqarfitsinnik ingerlatsinitsinni qularneq atugarissavarput. Taakkununga ilanngullugit:

- Ukiumut naatsorsuutini pingaarutilinnik kukkusunik paasissutissiisoqarsimaneramik paasiniaaneq aamma naliliineq, taakkua peqquserluttuliornikkut imaluunniit kukkuluttornikkut pisimagaluarpat-luunniit, aarlerinaatit qisuariarfigalugit kukkunersuisutut iliuusissanik periusissiorneq aamma ingerlat-

sineq, kiisalu kukkunersuiusutut uppersaatinik pissarsineq uagut inerniliussassatsinnut tunngavisatut naammattutut aamma naleqquttutullu isigisatsinnik. Peqquserlunnerit tunngavigalugit kukkunernik pingaarutilinnik paasisaqanngitsoorsinnaanermut aarleriaat kukkunernik pingaarutilinnik kukkunivinnik pissuteqartunit qaffasinneruvoq, peqquserluttuliornerit peqatigiinniapilunnikkut, peqquserluluni allagaasiornikkut, piaaraluni ilanngussinngitsoornikkut imaluunniit nammineq nakkutilliinermik atuutsitsinngitsoornikkut pisarmata.

- Nammineq nakkutilliinermik kukkunersuiunermut pingaaruteqartumik paasinnissaagut uagut kukkunersuiusutut iliuuserisassagut ilusilerumallugit, taakkua pissutsinut naleqquttuussapput kisianni Namminersorlutik Oqartussat nammineq nakkutilliinera pitaassusianut naliliinertut paasineqassanngillat.
- Isummerfigissavarput, naatsorsuuserinermik periuseq aqutsisunit atorpeqartoq naleqquttuunersoq, kiisalu naatsorsuuserinermi naliliinerit aamma paasissutissat taakkununga tunngasut aqutsisunit suliarineqarsimasut tulluartaunersut.
- Inerniliissaagut, ingerlatsiinnarnissaq siunertaralugu naatsorsuuserinermi periuseq atorlugu Naalakkersuisut ukiumut naatsorsuutitut suliaat naleqquttuusut, taamatullu kukkunersuiusutut uppersaataissatut pissarsiarineqartoq tunngavigalugu, pisut imaluunniit pissutsit annertuumik qulalersitsinnaanersut, Namminersorlutik Oqartussat ingerlatsinerata nanginneqarsinnaaneranut. Inerniliigutta annertuumik qularnartoqartoq, uagut kukkunersuiusutut uppersaanitsinni tamanna malugeqqussavarput ukiumut naatsorsuutini paasissutissiinnikkut imaluunniit, paasissutissat taakkua naammaginngippata uagut inerniliussarput allanngortissavarput. Uagut inerniliussarput kukkunersuiusutut uppersaanermik tunngaveqarpoq, taanna uagut kukkunersuiusutut uppersaanitta ullua tikillugu atuuttoq. Taamaattoq, Namminersorlutik Oqartussat ingerlatsinerminik nangitsinnarsinnaassanngilaq siunissami pisut imaluunniit pissutsit nassataannik.

Naalakkersuisut attaveqarfigisassavagut ilaatigut kukkunersuiunerup pilersaarutigineqartup annertussusia aamma qaqugukkut pinissaanut tunngatillugu, kiisalu kukkunersuiusutut isiginiakkat pingaarutilit pillugit, tassunga ilanngullugit uagut kukkunersuiuinitsinni nammineq nakkutilliinermi amigaataasinnaasut malunnaatillit pillugit.

Aqutsisut nalunaarutaat pillugu oqaaseqaat

Naalakkersuisut aqutsisut nalunaarutaannut akisussaasuupput.

Ukiumut naatsorsuutit pillugit uagut inerniliussarput aqutsisut nalunaarutaannut tunngassuteqanngilaq, aamma aqutsisut nalunaarutaat pillugu uagut inerniliussavimmik saqqummiussineq ajorpugut.

Ukiumut naatsorsuutini kukkunersuiuinitsinnut atatillugu, uagut akisussaaffigaarput aqutsisut nalunaarutaannik atuassalluta tassungalu tunngatillugu eqqarsaatersuutigalugu, aqutsisut nalunaarutaat ukiumut naatsorsuutinit imaluunniit uagut kukkunersuiuinitsinnit ilisimalersimasatsinnit malunnaatillimmik ataqatigiinngisuteqarnerisat allatulluunniit kukkunernik pingaarutilinnik imaqarsorinarnersoq.

Taamatuttaaq uagut akisussaaffigaarput eqqarsaatersuutigissallugu, aqutsisut nalunaarutaat Kommunit aamma Namminersorlutik Oqartussat missingersuutaat naatsorsuutaallu pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 26,

28. november 2016-imeersoq kingorna allannguutitalik il.il. naapertorlugu paasissutissatut piumasaqaatinik imaqarnersoq.

Kukkunersiuinermik ingerlatsinerput tunngavigalugu uagut naliliivugut, aqutsisut nalunaarutaat ukiumut naatsorsuutitut naapertuutuusoq taamatullu Kommunit aamma Namminersorlutik Oqartussat missingersuutaat naatsorsuutaallu pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 26, 28. november 2016-imeersoq kingorna allannguutitalik il.il. naapertorlugu suliarineqarsimasoq. Aqutsisut nalunaarutaanni kukkunernik pingaarutilinnik naammattuugaqanngilagut.

Inatsisiliorneq alla aaqqiinerillu allat naapertorlugit uppernarsaaneq

Inatsisinik atuutsitsinermik kukkunersiuineq aamma ingerlatsinermik kukkunersiuineq pillugit oqaaseqaatit

Naalakkersuisut akisussaasuupput, naatsorsuutitut saqqummiussinermut atasumik iliuuserisat aningaasaliissutitut, inatsisinut malittarisassanullu allanut taamatullu isumaqatigiissutitut atuuttunut nalinginnaasumillu ingerlatsinermut naapertuuttuunerannut. Naalakkersuisut aamma akisussaasuupput, ukiumut naatsorsuutitit ilaasuni aningaasanik aqutsinermut aamma ingerlatsinermut tunngassuteqartuni sipaarsinnaassuseq, pilersitsisinnaassuseq aamma pitsaassuseq aallaavigineqarnissaannut. Tassunga tunngatillugu Naalakkersuisut aqqissuussanik ingerlatseriaatsinillu pilersitsinissamut akisusaasuupput, sipaarsinnaassutsimut, pilersitsisinnaassutsimut pitsaassutsimullu tapertaasunik.

Uagut ukiumut naatsorsuutitut kukkunersiuinitsinnut atatillugu akisusaaffigaarput, inatsisit atuutsinneqarnerannik kukkunersiuinermik aamma ingerlatsinermik kukkunersiuinermik sammisanik toqqakkanik ingerlatsissalluta, pisortat kukkunersiorneqarnerannut malittarisassat naapertorlugit. Inatsisit atuutsinneqarnerannut kukkunersiuinitsinni sammisatut toqqakkani isumannaallisaanerup qaffasissusia misilerassavarput, aqqissuussinerit misissorneqartut naatsorsuutitut saqqummiussinermi ilaasut aningaasaliissutit, inatsisit malittarisassallu allat naapertorlugit ingerlanersut kiisalu isumaqatigiissutitut atuuttut aamma nalinginnaasumik ingerlatseriaatsimut naapertuuttuunerat. Ingerlatsinermik kukkunersiuinitsinni annertuumik qularutissaqarata naliliissaagut, ingerlatsivinni ukiumut naatsorsuutitut ilaasuni aqqissuussat, ingerlatseriaatsit imaluunniit aalajangiinerit sipaarsinnaassutsimut, pilersitsisinnaassutsimut pitsaassutsimullu eqqarsaatersortussaannermut naapertuunnersut.

Suliamik ingerlatsinerput tunngavigalugu inerniliissagutta, isornaatilinnik pingaarutilinnik oqaaseqaasiornissamut pissutissaqartoq, tamanna oqaaseqaammi matumani nalunaarutigissavarput.

Tassunga tunngasumik nalunaarummi matumani isornaatilinnik pingaarutilinnik oqaaseqaatissaqanngilagut.

3. Ukiumut naatsorsuutitut kukkunersemiutit oqaaseqaatit

Qulaani taaneqareersutut Nunap Karsiata 2018-imi naatsorsuutit nangaassutitaqanngitsumik uppernarsaaffigaavut aamma missingersuutit kukkunersemiutit oqaaseqaatit erseqqissaatigalugit.

Tamanna isumaqarpoq, Nunap Karsiata naatsorsuutit ataatsimut isigalugit eqqortumik takussutis-siisut Nunap Karsianik naatsorsuusiortarnermi periusissat naapertorlugit – aamma naatsorsuutit atuartussap naatsorsuutit naliliinissaanut pingaarutilittut isigineqartut aallaavigalugit killiussap aallaqangarsimasup iluani.

Aallaqqaasiutigalugu malugeqqussavarput Namminersorlutik Oqartussat naatsorsuusiortarnermut suleriaasiani pitsanngorsaattissat ingerlaavartumik taaneqartarsinnaammata – pingaartumik naatsorsuusiortarsimisi eqaallisaanermut tunngasut.

Tamatumunnga assersuutit taaneqarsinnaavoq, uppernarsaatit ilanngussanik tamanik digitaliseeriineq kiisalu akissarsialerineri nuussanik sukumiinerusumik sammisaqarnerunissaq.

Taamaakkaluartoq naatsorsuutit ingerlatsineri naggataatigut aqqiinernik arlalinnik iluarsisoqarpoq, tamanna immi pitsaasuvoq naatsorsuutit eqqornerusunik takutitsinermit iluaqutaagami. Paarlattuanik aqqiinissamut pisariaqartitsinerit taakkua ingerlatsineri taamak kingusitsigisumik paasineqarnerat ernumaateqarput.

Suli uagut isumaqarpugut, nakkutilliinermit ingerlatsinerit, taakkununga ilanngullugit uppernarsa-nerit – aamma nakkutilliinermit ingerlatsinerit malitseqartitsinerit, suliffeqarfittut Namminersorlutik Oqartussat angissuseqartumut aamma katitigaasumut naatsorsuutit taaneqarsinnaasariaqaraluartut naapertorlugit, suli ingerlatsisoqalinngitsoq.

Taamaattumik immikkoortumi tulliuuttumi takuneqarsinnaasut, ukiut siuliiuulli immikkoortuni arlaqartuni allaffissornikkut sukaterisoqarsinnaavoq, aammattaaq suliaqarfittut ilaanni naatsorsuutit kukkunerit nassaarisimavagut, ukiumut naatsorsuutit naammassinninnermit atatillugu aqqineqarsimasunik.

Siornatigumut naleqqiullugu toqqarneqarpoq, kukkunersemiutit oqaaseqaataat ataasiakkaat nalinginnaanerusumik ingerlatsinermit tunngasumik naammassinissaat. Taakkua Namminersorlutik Oqartussani nakkutilliinermit ingerlatsinermit tunngassuteqarput aamma taakkua ingerlaavartumik pitsanngorsarnissaannut ineriartortinnissaannullu pisariaqartitsinermit tunngapput. Paarlattuanik toqqarneqarpoq, susassaqarfittut pineqartut ataanni ajornartorsiutit allaaserinissaat.

Ilisarnaatit

Kukkunersemiutit itisilernerullugit saqqummiunneqartussat pequtissaqarsorisavut uani takuneqarsinnaapput.

Ilisarnaat	Nassuiaat
	Misissuineq oqaaseqaasiornissamut tunngavissinngilaq. Immikkoortoq matuneqarsinnaavoq.
	Misissuineq naapertuutinningsunik ataasiakkaanik nassaarfiugaluarluni oqaaseqaasiornissamut tunngavissinngilaq. Immikkoortoq ilaatigut ammavoq.
	Misissuineq oqaaseqaasiornissamut pissutissiivoq. Kukkuersiunermit Ataatsimiititaliamut innersuutigineqassaaq, apeqqutigineqaqqullugu aqutsisoqarfimmit taanna qanoq iliuserineqassanersoq.
	Sanngeequtit/pissutsit malunnaatillit paasineqarput. Kukkuersiunermit Ataatsimiititaliamut innersuutigineqassaaq, aqutsiveqarfimmut isornartorsiunermit saqqummiussisoqaqqullugu, pissutsit taamaattut uteqpeqqunagit, pinngitsoortitsiniaalluni malittarisassanik pilersitsisoqaqqullugu.

3.1. Ukiumi kukkuersiunermit oqaaseqaatit

Ukiumi kukkuersiuneq kukkuersiuisut oqaaseqaataannik nutaanik saqqummiussinissamut tunngavissinngilaq.

3.2. Siornatigut kukkuersiunermit oqaaseqaatit malitseqartinneqarnerat

Siornatigut kukkuersiunermit oqaaseqaataasimasunik malitseqartitsinermik ingerlatsivugut aamma uagut Kukkuersiuisutut oqaaseqaatitsinnut ulloq 7. juni 2017-imeersumut Naalakkersuisut oqaasertaliussat misissorlugit, soorluttaaq 2017-imut Nunap Karsiata naatsorsuutaasa Inatsisartunit akueri-neqarnissaanut Kukkuersiunermit Ataatsimiititaliap isumaliutissiissutaa misissorparput.

Nr.	Kukkuersiunermit oqaaseqaat	Pineqartoq	Killiffik	Naliliineq
2013-04	Namineq nakkutilliinermut atatillugu akissarsiat tamakkiisut allattorsimaffiinik suliaqartarnerup pingaarutaanik erseqqissaanissaq	3.2.1 5.3.3	Ammavoq	
2013-07	Attartortitsinermut immikkoortut ukiup ingerlanerani ingerlaavartumik malitseqartinneqarnerat aamma naligiissaarneqarnerat	3.2.2 5.3.6. og 5.3.7.	Ammavoq	
2013-08	Pisiniartarfinnut akiisut naligiissaarneqarnerannik sulinerup nukittorsaqinneqarnera pisariaqarpoq nioqutissat aamma kiffartuussinerit pisiat nalunaarsorneqarnerisa eqqoqqissaarnissaat qulakkeerumallugu	3.2.3 5.3.9.1.	Ammavoq	
2013-09	Aningaasaliissutaasunik nakkutilliinermi malittarisassanik sukaterineq – ilanngullugu suna pissutigalugu atuinerussuteqarnissamut tunngavissamik pisarialimmik pissarsiniartoqarsimannginnersoq	3.2.4 6.2.1	Matuvoq	

2016-02	Akissarsiat nalunaarsorneqareersut naligiissarneqarnerat, kiisalu Sulinal aamma XAL-ip akornanni ataqatigiittoqarneranik naligiissarineq	3.2.5 5.3.3	Ammavoq	!
2016-04	Akiligassaqarfinnut aamma aningaaserivinni inisitsikkat ammasut nikinganerannut aalajangiineq amigaataasoq	3.2.6 5.3.10.1	Ammavoq	!
2017-01	Sanaartornermut lluarsartuussinissamullu aningaasaateqarfiup ataani suliniutinut aningaasaliisutit aamma ilassutitut aningaasaliissutit naligiitigiisinnerarnerat amigarteq	3.2.7.	Ammavoq	!
2017-02	XAL-imi attartortitsinermit aaqqissuussami ernialersuineq, akiliutissanik akileeqqusissut il.il. amigaataasut.	3.2.8.	Ammavoq	!

2017-imit 2018-imit oqaaseqaat ataaseq aaqqissuteqarfigineqarsimavoq (2013-09).

Immikkoortut nalunaarsukkamit peerneqartarput aaqqiiffigineqartutut nalilernerqarnermik kingorna ukioq qaangiukkaangat.

3.2.1. Nammineq nakkutilliinermut atatillugu akissarsiat tamakkiisut allattorsimaffiini suliaqartarnerup pingaarutaanik erseqqissaanissaq (2013-4)

2013-imi kukkuneruissuunermik nalunaarusiami qupperneq 955-imi imatut allappugut:

” Tassunga atatillugu immikkoortunut avataaniittunut pulaarnitsinni akissarsiat tamakkiisut allattorsimaffiinnik nakkutilliineq pissusissamisut ingerlanersoq misissuiffigaarput. Tamaaliorneq nakkutilliineruvoq pingaarutilik, qulakkeerniarlugu akissarsianik kukkusunik tunniussisoqartannginnissaa. Akissarsiat tamakkiisut allattorsimaffiinnik misissuisarneq assigiinngisitaartumik peqqissaaruneqartarpoq inassutigissavarpullu nakkutilliinerup pingaruteqarnerata immikkoortunit ataasiakkaanit malinneqarnissaata sukateriffigineqartariaqarnera.”

Ukioq manna kukkuneruissuunermik paasivarput pissutsit ukiumut siuliunut naleqqiullugit annermik allannguuteqarfiusimanngitsut, taamaattoq naalakkersuisoqarfinni anginerumaani akissarsiat inernerisa allattorsimaffianni pitsanngoriaatinik naammattuugaqarpugut.

Tassa immikkoortortani mikinerusuni akuersissutit amigaataanerata pingaartumik malunnarneruvoq.

Taamatuttaaq kukkuneruissuunermik paasivarput akissarsiat tamakkiisut allattorsimaffii nassiuneqartut utertinneqartarnerannut tunngasoq malitseqartitsiffigineqarneq ajortoq, innersuussutigissavarput nakkutilliisarneq taanna pilersinneqaqqullugu.

Ukiut siuliini kukkuneruissutut oqaaseqaatigisartagarput attatiinnarparput.

3.2.2. Ukiup ingerlanerani taarsigassarsisitsinernik malinnaatitsilluni suliaqartarneq kiisalu naligiissarineq (2013-7)

2013-imi kukkuneruissuunermut nalunaarusiami qupperneq 959-imi imatut allappugut:

”Taarsigassarsisitsisarnermut tunngasunik naatsorsuisimaneq misissuiffigaarput taakkualu nalingi Namminersorlutik Oqartussat naatsorsuuserinermut tunngavissai malillugit suliaanersut misissorlutigit. Tamatuma saniatigut misiligummik tigussilluta taarsigassarsisitsinermi uppernarsaataasut misissorpagut.

Namminersorlutik Oqartussat Aningaasanut Inatsisimmi konto 89.72.12 oqaaseqaatit malillugu erniaqanngitsunik ilanngaataasussaannngitsunillu taarsigassarsisitsinnaavoq – pingaartumik – Illuut A/S-imut. Tamannali aatsaat aalajangersarneqavittarpoq akiitsoqarnermik uppernarsaat suliarineqaraangat, tassani takuneqarsinnaasussaammat taarsigassarsiat erniaqanngitsumik ilanngaataasussaannngitsumillu tunniunneqassappata piumasaqaatit naammassineqarsimanersut.

Namminersorlutik Oqartussat naatsorsuuserinermut tunngavissai malillugit taarsigassarsiat taamaattut 0 kr.-nik naliligaapput. Suliani pineqartuni malinnaatitsilluni sulineq tassalu taarsigassarsiat erniaqaratillu ilanngaataasussaannngitsuunersut imaluunniit akerlianik aalajangersaasoqarsimanersooq ukiup ingerlanerani naammaginartumik suliarineqartarsimanngilaq tamatumalu kingunerisaanik ukiumut naatsorsuutinik suliaqarnermut atatillugu taarsigassarsianik misissuisoqarnerata kingorna nalilersuilluni iluarsisuteqarnerit annertoorujussuit pisimallutik.

Inassutigissavarput ukiup ingerlanerani iluarsisutit qanimut malinnaatitsilluni suliarineqartarnissaat taamaalilluni siunissami naatsorsuutinik suliaqarnermut atatillugu iluarsisutinik suliaqartarnissaq pinngitsoortinneqartarniassammat.”

Ukiup ingerlanerani immikkoortumi suliassat sukateriffigineqarsimapput – ESU aamma BSU attartukkanut tunngasuni nakkutilliinerit malunnaatilmik pitsanngoriaateqarsimasut paasineqarpoq.

Ukiuumut naatsorsuutinik naammassinnermik suliap taamaattoq paasinarsitippaa, taarsigassarsianut INI A/S aqutugalugu allaffissornermik ingerlatsinerit kiisalu ingerlatsiviit taarsigassarsiaannut nakkutilliinerimik suliap suli pitsanngorsartariaqartut – pingaartumik ingerlatsivinnut namminersorlutik oqartussanit pigineqartunut tunngasuni.

Siornatigut kukkunersuisutut oqaaseqaaterput attatiinnarparput – taamaattoq taarsigassarsianut INI A/S aqutugalugu ingerlatsinerit taamaallaat tunngavoq.

3.2.3. Pisiortorfinnut akiitsut naligiissaarnerannik ataavartumik suliaqartarnerup nukittorsarneqarnerunissaa (2013-8)

2013-imi kukkunersuinermut nalunaarusiami qupperneq 963-imi imatut allappugut:

” Ukiumut naatsorsuutit suliarineqarnerannut atatillugu paasivarput suliassat ataasiakkaat suli ammasut, pisiortorfiup kontoani akiligassaq ulloq 31. december takuneqarsinnaasoq, akiligassarli taanna Namminersorlutik Oqartussat naatsorsuutaani naatsorsuuserinermi suli ilanngunneqarsimanani.

Pasitsaanneqarsinnaavoq akiligassat eqqortumik piffissalersugaasimannginneri – tamannalu pisutaalluni ukiumut naatsorsuutini saqqummiunneqartussani akiligassat amigaataasut. Naliliinerpulli naapertorlugu tamanna ukiumut naatsorsuutit tamakkiisut eqqortumik takutitsinerannut sunniuteqartussaannngilaq.

Inassutigissavarput akiligassaqarfigisanut naligiissaarnermik suliaqartoqassasoq – taamalu akileralagaasinnaasut suli ammasut paasiniarneqarlutik – siunissamilu taakkuninnga iluarsaassineq sukanernerusumik ingerlanneqalissasoq.”

Avataani pisiniartarfiit akornanni akiligassat naligiissaarneqarnerat nakkutilliineruvoq pingaaruteqarluinnartoq, nioqutissanik kiffartuussinernillu pisiniarnermi eqqortumik piffissalersuinermik qulakkerinnissutitut. Tamanna aamma pingaaruteqaqaaq missingersuutit ingerlaavartumik malitseqartinneranni taamatullu ukiumoortumik naatsorsuutinik eqqoqqissaartumik takutitsinissamut.

Ukiup ingerlanerani immikkoortumi suleriaaseq nukittorsaaffigineqarsimavoq, ukiulli ingerlanerani kukkunersiuinitta ukiullu naanerani sulianik ingerlatsinerup takutippaat, akiligassalinnik naligiissaarnermik kissaatigineqartumik sulii ingerlatsinerunissaq pisariaqartoq kiisalu naligiissaarnermik ingerlatsineruni inissitsikkanik ammasunik sulii imaqarpallaartut. Akiitsoqarfigisat illugiilluni akiitsoqarfigeqatigiinneq pillugu naligiissaarnermik ingerlatsinerunissaq pisariaqarpoq.

Innersuutigaarput akiitsoqarfigisanut naligiissaarnermik suliaqartoqassasoq – aamma akiitsut sulii ammasinnaasut pillugit paasinaasoqarluni – tamassuma siunissami sukateriffigineqarnerunissaa kissaatigarpoq, taamaaliornikkut qaammatit tamaasa pisiortorfiit pingaarnerit qulit naligiissaarnermik ingerlatsiffigineqartarlutik, naligiissaarinerillu nakkutilliffigineqarnerannik ingerlatsisoqartarluni.

Pingaartumik pisortatut oqartussaassuseqartunut (kommunit) aamma immikkoortortanut Namminer-sorlutik Oqartussanit nakkutilliffigineqartunut (ingerlatsiviit ingerlatseqatigiiffiillu nammineertitat) akiitsut naligiissaarnerannik sulineq pitsanngorsartariaqarpoq.

Siusinnerusukkut kukkunersiuinermi oqaaseqaaterput sulii aalajangiusimavarput.

3.2.4. Aningaasaliissutaasunik nakkutilliinermi malittarisassanik sukaterinissaq (2013-9)

2013-imi kukkunersiuinermut nalunaarusiami qupperneq 967-imi imatut allappugut:

”Namminersorlutik Oqartussat missingersuutaat pillugu Inatsimmi allassimavoq aningaasaliissutitaqanngitsunik akiligassanik isertitanillu peqartoqassanngitsoq. Aningaasaliiffigineqartussaapput ingerlatsinermut aningaasaliissutit, aningaasaliissutit inatsimmik aallaaveqartut, tapiissutinut aningaasaliissutit, sanaartornermut aningaasaliissutit isertitassanullu aningaasaliissutit. Allatut pisoqarsimatinnagu aningaasaliissutit tunniunneqartussaapput ilanngaatit peereerlugit aningaasaliissutit – imaappoq isertitaqarnerussutit ingerlaannartumik aningaasartuuteqarneruffiusunut nuuginarneqarsinnaanngillat.

Naatsorsuuserinermut malittarisassani immikkoortoq 7.3 naapertorlugu naatsorsuutini nassuiaatitaqartussaapput atuisimanerup tamakkiisup 2 pct. sinnerpagu imaluunniit aningaasaliissutaasut 200.000 kr.-t sinnerneqarpata.

Naalackersuisoqarfiup nalunaarutigisussaavaa nikingassutaasut sulianut ingerlanneqarsimasunut naleqqiullugit sumik pissuteqarnerisut – sunalu pissutigalugu nikingassutaasunut aningaasaliissutis-sanik matussutaasussanik pissarsiniartoqarsimannnginnerisut.”

Naliliinerput naapertorlugu naatsorsuutinut nassuiaatit siornatigumut naleqqiullutik pitsaanerupput nassuiaatilli naammattumik suliarineqarsimanissaat sulii amigaateqarput – tassunga ilanngullugit sulianut tunngasut, atorfiit inuttassarsineqarsimannngitsut kinguneri ilaalu ilanngullugit.

Ukioq manna aammaarluni tunngavilersuutini takuneqarsinnaanngilaq suna pillugu nikingassutaasunut aningaasaliissutissanik qinnuteqartoqarsimannnginnerisut.

Aningaasaliissutinik sippuilluni atuisimaneq pingaarnertut ima isigineqarsinnaavoq – ilassutitut aningaasaliissutinik qinnuteqartoqarsimannnginnerata kinguneranik pissuteqarsinnaavoq - eqqoqqissaartumik suliaqarsimannnginneq aamma aningaasanik aqutsinerup iluani piffissaagallartillugu sillim-martaarsimannnginneq, aningaasaliissutaasunik sippuilluni atuisussanngornermut atatillugu iliuusis-sanik suliaqarsinnaannginneq aamma/imaluunniit suliaqarusussuseqannginneq imaluunniit ukiup naanerani immikkut ittunik pisoqarsimanerani taamalu piffissaagallartillugu qanoq pisoqarsinnaa-neranut sillim-martaarnissaq ajornarsimalluni, ilassutitut aningaasaliissutinik qinnuteqarnissaq pisinnaanani.

Arlalinnit malittarisassatigut iluarsisuteqarnissaq kissaataavoq erseqqissuuleqqullugu, qaqugor-piaq aningaasaliissutit nikingassutaasa matussutissaannut qinnuteqarnissamut akornutaasunik nas-suiaateqartoqassanersoq. Tamanna eqqarsaatigineqarsinnaavoq.

Malittarisassat naleqqussarneqarsimapput, imaalillugit aatsaat 2 pct.-imik imaluunniit 1 mio.kr.-inik nikingasoqartillugu naatsorsuutit pillugit nassuiaammik tunniussisoqartassasoq aamma/imaluunniit kontomut allakkiamik ilanngussisoqarsimappat ukiut akornanni nuussinernut akuersissutaasumik.

Tunngavilersuutitut piumasaqaatit saniatigut ilassutitut aningaasaliissutitut erseqqissaaneq pigineqanngilaq taamaattumik tassannga pissarsiniarnissaq ajornarsimalluni.

Tunngavilersuutit atasiakkaanik suli amigaateqaraluartoq, sooq ilassutitut aningaasaliissutitut nassuiaatit pisariaqartut pissarsiarineqarsinnaannginnersut, maanna immikkoortoq matuneqartutut isigaarput.

3.2.5. Akissarsiat naatsorsuutitut nalunaarsoriikkat naligiissarneri, kiisalu Sulinal aamma XAL ataqatigiinnerannik naligiissarineq (2016-02)

2016-imi kukkunersuisut oqaaseqaataanni qupperneq 1115-imi ima allappugut:

” 2016-imi ukiumoortumik naatsorsuutit suliaqarnermut atatillugu akissarsiat katinnerat naligiissarneqarsimavoq akissarsianik aqqissuussivik atorlugu tunniunneqarsimasut aamma Sulinal aqqutigalugu Akileraartarnermut Aqutsisoqarfimmut nalunaarutigineqarsimasut akornanni – kiisalu akissarsiat aningaasaqarnermut aqutsissummi nalunaarsukkat taamaattumillu taakkua ukiumoortumik naatsorsuutitut ilaasut. Kisianni Sulinal aamma XAL-ip akornanniunngitsoq (aningaasaqarnermik naatsorsuuserineq).

Akissarsiat nalunaarsorneqareersut ingerlaavartumik naligiissarneqartarnerat nakkutilliinertut pingaaruteqartutut isigineqarpoq, akissarsianik suliassaqarfimmi kukkuneruinnaasunik paasisaqarissamat. Tassunga atatillugu ukiumut ataasiarluni naligiissarineq ingerlanneqartarpoq.

Uagut naliliivugut, nakkutilliineq pitsaasumik sunniuteqassappat, qaammatit tamaasa naligiissarnermik ingerlatsisoqartassagaluartoq, taamaaliornikkut piffissami sivikinnerusumi nalorninartoqartassagaluarmat. Ilanngullugu naligiissarinerit ingerlanneqartut nioq kingulleq amigaatigaat, taanna tassaalluni Sulinal aamma XAL-ip akornanni naligiissarineq.

Naligiissarineq taamaattoq pillugu arlaleriartarluta iluatsinngitsumik apeqquutillisaraluarpuq. Uagut innersuutigaarput akissarsianik naligiissarineq pingaarnersiorneqarluni akulikinnerusumillu ingerlanneqartassasoq.”

Suli ileqquusumik pilersitsinissaq iluatsinngilaq, taamaaliornikkut naligiissarinerimi immikkoortut pingasut tamarmik qaammatikkuutaartumik naligiissarneqarnerannik ingerlatsisarnermik qulakkerinnittumik.

Taamaattumik immikkoortoq suli ammasutut nalilerparput.

3.2.6. Akiligassaqarfiit- aamma aningaaserivimmiittuutit naligiissarneranni inissitsikkat ammasut aalajangiiffiqineqarneranni amigaatit (2016-04)

2016-imi kukkunersuisut oqaaseqaataanni qupperneq 1155 ima saqqummiussivugut:

” Qitiusumik allaffeqarfimmi aningaaserivimmiittuutininik aamma akiligassaqarfinnik naligiissaarinermi kukkunersuinerimik ingerlatsinerimut atatillugu paasivarput, inissitsikkat pisoqqat ammasut arlallit sulii aalajangiiffigineqarsimanngitsut.

Uagut paasinnittaaserput naapertorlugu aallaaviuvoq immikkoortut ataasiakkaat namminneq akisussaaffigigaat inissitsikkat taamaattut ingerlaavartumik qulaarneqartarnissaat, taamannalli pisoqartanngilaq, aamma qitiusumit taakkua aaqqiissuteqarfigeqqullugit iliuuseqartoqartanngilaq.

Ukiup ingerlanerani tamanna suliniarfigineqarsimavoq, kisianni sulii inississukkani ammasuni aningaaserivimmi kontot naligiissaarneqarnerannik aamma/imaluunniit malitseqartinneqarnerannik assersuutissanik naammattuuvugut.

Taamaattumik immikkoortoq taanna sulii ammasuutut nalilerparput.

3.2.7. Sanaartornermut Iluarsartuussinermullu aningaasaateqarfiup ataani suliniutinut aningaasaliissutit naligiissaarneqarnerat amigartoq

Aningaasaliissutit aamma ilassutitut aningaasaliissutit nalunaarsorneqarnerat maanna naammaginnartumik ingerlavoq.

Sanaartornermut Iluarsartuussinermullu aningaasaateqarfiup nakkutilliiffigineqarnerani paasineqarpoq assersuutissaqartoq suliniutit naammassineqareersut sulii matuneqarsimanngitsut – tamanna isumaqarpoq aningaasaliissut sinneruttoq angusat nalunaarsorneranni aningaasaliissutinut kontonut naapertuuttunut utertinneqarsimanngitsaq.

Kontoni pingaarnerni nikingassutit Deloittemit paasineqarput, kingorna ASAmiit taakkua aaqqineqarput.

Taakkua saniatigut paasineqarpoq taarsigassarsisitsilluni suliniutit qassiit akiligassanik anngajaanik imallit. Tamanna kingorna aaqqineqarpoq oqimaaqatigiissitsinerimik kontomut toqqaanartumik inissitsiterineq aqutigalugu.

Aaqqiinertut suliat isumaqatigaavut. Taamaakkaluartoq ingerlatsinerup ersersippaa, Sanaartornermut Iluarsartuussinermullu aningaasaateqarfimmi suliniutit ingerlaavartumik malitseqartinneqarnerannik qulakkeerinninnissaq sulii pisariaqartoq.

Innersuussutigineqarpoq, Sanaartornermut Iluarsartuussinermullu aningaasaateqarfimmi suliniutit ukiup ingerlanerani misissorneqartarnissaat aamma ukiup naammassineqarneranut atatillugu, qulakkeerumallugu ERP-mik aaqqissuussami nalunaarsuinerit eqqoqqissaarnerat.

2018-imi aamma nikingassutit kingornalu inissitsitereqqinnissamut pisariaqartitsineq paasineqarput.

Taamaattumik immikkoortoq sulii ammasutut isigaarput.

3.2.8. Ernialersuinerimik aamma akilersuutinik akileeqqusissutinik ingerlatsinerimik amigaataasut

Boligstøttemik taarsigassarsiat ilaat ukiuni 10-20 ernialersugaanngillat akilersuugassaanatillu. Taarsigassarsiat tamakkua ilaannut piffissaq ernialersuiffiunngitsaq akilersugassanillu imaqqanngitsaq maanna qaangiukkiartulerpoq.

Taarsigassarsianut suliaqarfik XAL, taarsigassarsianik tamakkuninnga allaffissornermi ator-neqartoq, ernialersuinermit akilersuutinillu akileeqqusissutinik suliaqarnissamut aqqissu-ussaangilaq.

Innersuussutigissavarput, ajornartorsiut taanna aaqiiviginiarlugu aaqiissutissamik naapertuut-tumik nassaarniarnissamut suliniartoqaqqullugu, taarsigassarsiat ernialersorneqaratit akiler-sorneqaratillu piffissarititaasoq qaangiunnerani taarsigassarsiat ernialersorneqarlersut akiler-sorneqalersullu ima amerlatigilinnginneranni assaannarmik allaffissornermik ingerlatsiffigineqarnis-saat naapertuugani.

Tamanna suli iluarsineqangilaq.

Taamaattumik immikkoortoq suli ammasutut isigaarput.

3.3. 2017-imi naatsorsuutitut tunngatillugu Kuk-kunersiuinermit Ataatsimiititaliap isumaliu-tissiissutaanik malitseqartitsineq

2017-imi Nunap Karsiata naatsorsuutai pillugit kukkunersuiusutut oqaaseqaatitsinnut Naalakkersui-sut oqaaseqaataat Kukkunersiuinermit Ataatsimiititaliamit pissarsiariniarneqarsimapput.

Akissutit pissarsiarineqarsimasut misissorpagut misissorlutiguttaaq Kukkunersiuinermit Ataatsimiiti-taliap 2017-imi Nunap Karsiata naatsorsuutai pillugit isumaliutissiissutaa.

Suliniutaasussat arlaqartut Naalakkersuisut akissuteqaataanni taaneqartut tamakkiisumik atuutsin-neqalersimanersut naliliiffiginissaannut suli siusippallaarpoq taamatullu taakku kissaatigineqartutut kinguneqarsimanersut.

Immikkoortumi ukiut siuliini kukkunersiuinermit oqaaseqaatit malitseqartitsilluni suliarineqarsimane-rinut tunngasuni, immikkoortut arlaqartut siornatigut eqqaaneqartut suli ammaannarput tamatumalu ilaatigut ersersippaa suliniutissamik aalajangiinermi tassuma sunniutissarpiaanut piffissaq pisari-aqartinneqartartoq.

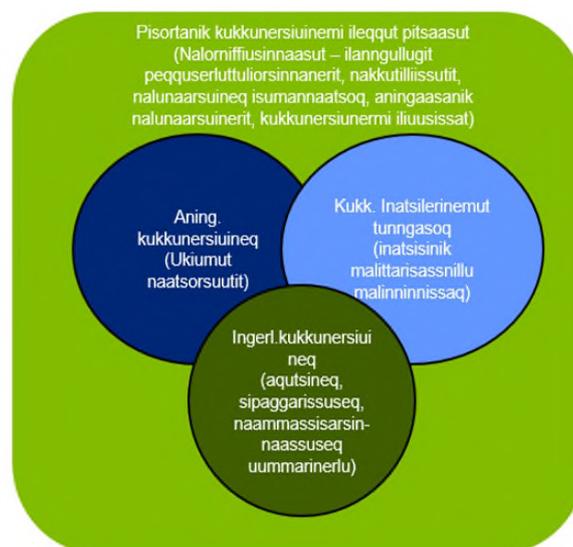
2019-imi ukiumut naatsorsuutinik suliaqarnissatsinnut atatillugu malinnaatitsilluta suliarissavarput pissutsit uparuarneqarsimasut iliuseqarfigineqarsimanersut – tamatumalu qanoq kinguneqarsima-nera.

4. Kukkuñersiuinerup ingerlanneqarnera

Kukkuñersiuineq ingerlanneqarpoq Kommunit aamma Namminersorlutik Oqartussat missingersuutaat naatsorsuutaallu pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 26, 28. november 2016-imeersoq kingorna allannguutitalik il.il. naapertorlugu.

Inatsit taanna atorlugu Namminersorlutik Oqartussat kukkuñersioñeqarneranni pinngitsoorani Pisortat Naatsorsuutaannik Kukkuñersiuinermi Ileqqorissaarnissaq malinneqassaaq, taanna uani erseqqissaatigineqarpoq; Standarderne for Offentlig Revision (SOR).

Taassuma saniatigut Kukkuñersiuinermit Ataatsimiittialiaq ingerlatsinerup kukkuñersiuisunik misissoneqarnerannik aallartitsinnaavoq.

Kukkuñersiuisutut naalagaaffimmit akuerisaasutut pisussaaffigaarput nunat tamalaat akornanni kukkuñersiuisunut naalagaaffimmit akuerisaasunut ileqqoreqqusanik malinnissalluta.

Kukkuñersiuisutut naalagaaffimmit akuersisaasutut kukkuñersiuisunut malitassiat nalinginnaasut saniatigut, 2018-imi ukiunut naatsorsuutini kukkuñersiuinermik ilivitsumik sulianermi pisortanik kukkuñersiuinermi ileqqorissaarnermi malitassat Namminersorlutik Oqartussanik kukkuñersiuinermi malinneqassapput.

Kukkuñersiuisut uppersaananerat 2018 aallarnerfigalugu Missingersuusiortarnermut inatsit akuersissutigineqartoq tunngavigalugu naleqqussarneqassaaq, taanna aqqutigalugu namminersorlutik oqartussani aamma kommunini Pisortanik Kukkuñersiuinermi Ileqqussat atulersinneqarmata.

Ilanngussaq 2-mi kukkunersiuinerup siunertaa, ingerlanneqarnera aamma annertussusia kiisalu Namminersorlutik Oqartussat aamma uagut akornatsinni akisussaffiup agguataarsimanera allaaserineqarput.

4.1. Aarlerinaataasinnaasunik ersersitsineq

Kukkunersiuineq pilersaarusiorneqartarpoq ingerlanneqarlunilu peqqissaartumik naliliineq aamma nakkutilliineq tunngavigalugit, Namminersorlutik Oqartussani naatsorsuusiordermi- aamma nalunaarusiordermi aqqissuussat kiisalu suleriaatsit kukkulutorfiusinnaasutut aarlerinaatitaqarnerpaat pingaarnertut misissorneqaqqullugit.

Taamatulli pilersaarusiordermi naliliiffigineqartarpoq, inatsisinik malittarisassanillu unioqqutitsiffiusinnaasut, naatsorsuutit saqqummiussinermi ilanngunneqartussat, tassunga ilanngullugit aningaasaliissutissatut nalunaarutigineqarsimasut malinneqarsimanerat, Naalakkersuisut Inatsisartullu aalajangiqaat allat, inatsisit maleruaqqusallu allat kiisalu isumaqatigiissutaasimasut periutsillu ator-neqartut nalinginnaasut.

Aammattaaq naliliiffigineqartarpoq naalakkersuinikkut aalajangiunneqarsimasut aningaasaqarneq eqqarsaatigalugu isumannaatsumik ingerlanerisa nalorninartorsiorfigineqarsinnaaneri.

Kukkunersiuineq pilersaarusiorneqartarpoq ingerlanneqarlunilu Namminersorlutik Oqartussat naalakkersuisoqarfiini, aqutsisoqarfiini suliffeqarfiutaanilu nalornissutaasinnaasunik peqqissaartumik naliliineq tunngavigalugu, namminersorlutik oqartussani naatsorsuusiordermi- aamma nalunaarusiordermi aqqissuussat kiisalu suleriaatsit kukkulutorfiusinnaasutut aarlerinaatitaqarnerpaat pingaarnertut misissorneqassallutik.

Tamatum kingunerisaanik kukkunersiuinerup annertunersaa immikkoortunut qitiusunut pulaarluni ingerlanneqartarpoq, taakkuusarpullu Namminersorlutik Oqartussat immikkoortortaak akimorlugit arlalitsigut sullissisuusut, tassunga ilanngullugit ASA (Naatsorsuutit) aamma ASA (Akissarsiat), Akiler-aartarnermut Aqutsisoqarfik Digitaliseriinemullu Aqutsisoqarfik.

Taakkua saniatigut aallaaviatigut naalakkersuisoqarfiit tamarmik ukiut tamaasa pulaarneqartarput, taamalu immikkoortortaqarfiit Namminersorlutik Oqartussat ataaniittut ingerlatsinermi naatsorsuutit kukkunersiuikkanik tunniussisussaataasut (suliamik ilinniarsiit suliffeqarfiillu imminnut aquttut) aamma ukiut tamaasa pulaarneqartarput.

Immikkoortortat allat tulleriarineq malillugu pulaarneqartarput tamannalu aqqissuunneqartarpoq Namminersorlutik Oqartussat Kukkunersiuisarfiat ataqatigiissaareqatigalugu.

Kukkunersiuineq ingerlanneqarneq ajorpoq ilanngussanik nuussanillu tamanik misissuilluni, ingerlanneqartarlunilu misiligutinik tiguisarluni uppersaatinik misissuinikkut imaluunniit allatut iliorluni naatsorsuuserineq uppersarneqartarluni ukiumullu naatsorsuutit eqqortumik suliaasimanersut paasinarneqartarlutik. Tassunga atatillugu suliffeqarfimmi nakkutilliissutit ukiumut naatsorsuutit kukkunersiuinerup atatillugu pisariaqarsorigaangatsigu misissuiffigisarpagut.

Taamatulli inatsisinik atuutitsinermik kukkunersiuineq ingerlattarparput aqutsinermillu kukkunersiuisarfiat tulleriarinissamut pilersaarut malillugu, taamalu ukiut arlallit ingerlaneranni immikkoortut pingaarutillit kukkunersiorneqartarput, ukiut tamakkiangikkaluarlugit.

Inatsisinik atuutitsinermik kukkunersiuineq ingerlatsinermi inatsisinut aamma malittarisassanut aamma atortussanut inatsisit malittarisassallu nalinginnaasut kukkunersiorneqartarput kukkunersiuinermi malitassat atuuttut naapertorlugit, aamma taamaattoq ingerlatsinermik kukkunersiuilluni misissuinerit angisuut ilaattut.

5. Aningaasaqarnermik kukkuner- nersiueq

Aningaasaqarnermik kukkuner-
nersiueq tassaavoq Namminersorlutik Oqartussani ukiumut naatsor-
suutit sutigit tamatigit eqqortuunerannik misissuineq, ima paasillugu Kommunit aamma Namminer-
sorlutik Oqartussat missingersuutaat naatsorsuutaallu pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 26, 28. no-
vember 2016-imeersoq kingorna allannguutitalik il.il. naapertorlugu kukkunernik amigaatinillu nak-
kutilliineq.

Ukiumut naatsorsuutit ukiup ingerlanerani aningaasanik nuussisarnermik aamma ulloq 31.12. anin-
gaasaqarnikkut inissisimanermik eqqoqqissaartumik takutitsissapput, Namminersorlutik Oqartussani
naatsorsuuserinermik periutsit naapertorlugit kisinneqarsimasunik, soorlu Namminersorlutik Oqar-
tussat naatsorsuuseriveqarnerat pillugu inatsisit nalunaarutillu malillugit suliarineqarsimasumik ki-
isalu Namminersorlutik Oqartussani Naatsorsuuserinermik najoqqutassaq naapertorlugu suliar-
neqarsimasumik.

Tamanna ilaatigut pinngitsoorneqarsinnaanngilaq Namminersorlutik Oqartussat aningaasaqarnikkut
suliarisimasaanik aamma inissisimaneranik naliliisinnaajumalluni – kisianni aamma aningaasaliis-
sunit naatsorsorneranni uppernartumik tunngavissaqarumalluni (aningaasaliissutinut malittarisassat
eqquutsinneqarnerat).

Kukkuner-
nersiueq ingerlanneqarpoq misiligutinik tiguisarluni aarlerinaatinik nalinginnaasunillu nali-
liisinnaajumalluni. Kukkuner-
nersiueq sulia-
saqarfiit pingaartinneqarnerusut tassaapput kukkunernik
aamma amigaatinik malunnaatilinnik aarlerinaateqarsinnaasutut nalilerneqarsimasut.

5.1. Nakkutilliinermik ingerlatsineq

Suliffeqarfimmi namminermi nakkutilliinermik ingerlatsineq pitsaasoq naatsorsuutit tunngavissani
piaarinaatsornikkut kukkunernik amigaatinillu illersuutissaavoq pitsaanerpaq.

Ukiut siuliinisuulli kukkuner-
nersiueq namminersorlutik oqartussanik nammineq nakkutilliineq ukka-
taraarput aamma nakkutilliinermik ingerlatsinerup ilusilerneqarsimanera atuutsinneqarneralu.

Ataani assiliartaliussami namminersorlutik oqartussani nakkutilliinermik ingerlatsinerup sanarfinera
ersersinneqarpoq, sulia-
saqarfiit qorsummik qalipaattillit ukiumut naatsorsuutinik kukkuner-
nersiueq immikkut isiginiarneqarsimasut.

Kukkunersiuinermi naliliiffigineqartarpoq suliffeqarfiup nalunaarutiginninnissamut aqqissuussai, suleriaatsit atugai aamma suliffeqarfimmi namminermi nakkutilliissutit illersorneqarsinnaasumik ingerlanerat. Taamaaliornermi anguniarneqarpoq naatsorsuutit saqqummiussinermut tunngavissanik eqqortunik, uppernassusilinnik aamma naatsorsuutitut inissitsiterinerit piffissaq eqqorlugu nalunaarsorneqarnerannik ingerlatsisoqartarnerata nakkutilliiffigineqarnerat.

5.1.1. Nakkutilliinermik ingerlatseriaatsip nalilerneqarnera

Kukkunersiuinerup ersersippaa kukkunernut aamma amigaatinut aarlerinaataasinnaasunik naliliinermik aamma/imaluunniit suliap taassuma uppernarsarneqarneranik eqqarsaatigilluakkamik aqqissuussamillu killeqartorujussuarmik ingerlatsisoqartarpoq.

Namminersorlutik oqartussat nammineerluni nakkutilliinermik ingerlatsinera nukittorsarneqarsinnaavoq ajunaarutaasinnaasunik ilisimasaqarnerulluni aqqissuussaanagerusumillu taakkuninnga ujartuisarnikkut, soorlu piaaraluni piaarinaatsoornikkulluunniit kukkunernik - kiisalu ajunaarutaasinnaasut tamakkua naapigiarniarlugit nakkutilleeriaatsinik pisariaqartunik ilusilersuinikkut – aamma minnerunngitsumik taakkuninnga malitseqartitsinermik nukittorsaaqarneratigut, ilumut nakkutilliinermik suliat taakkua ima annertutigisumik imartutigisumillu ilusilerneqarnermissut ingerlanneqartarnerat pillugit.

Tamanna ASA-mik ingerlaavartumik oqaloqatigiissutigineqartarpoq, aamma ASA naapertorlugu suliaq taanna ilanngunneqassaaq ERP-mik aqqissuussineq nutaaq atulersinneqarneranut atasumik.

2017-imisut siunnersuutigineqassaaq siunissami Namminersorlutik Oqartussat aningaasaqarnerata nakkutilliinermik ingerlatsiffigineqarnera ukiumoortumik nalunaarusiarineqartaqqullugu, taanna kukkunersiuusut malitseqartitsinermik sulineranni atorneqartassaaq.

Nalunaarusiaq minnerpaamik qulaani nakkutilliinermik ingerlatsinermi immikkoortuunik taasanut tunngassuteqartassaaq.

Uagut naliliivugut nalunaarusiamik suliaqarnermik ingerlatseriaaseq eqqarsaatersuutit iluaqutaasinnaasunik arlalinnik nassataqassaaq, nakkutilliinermik suliaq aarlerinaataasinnaasunut pitsaaneruseq kingumut aallaaveqarsinnaalerluni.

5.2. IT-mik atuineq IT-millu nakutilliissutit nalinginnaasut

Namminersorlutik Oqartussani allaffissornermik ingerlatsinerit amerliartuinnartut digitalimik ingerlapput imaluunniit sakkussat digitaliusut ikiorsiullugit ingerlapput. Taamannak ineriartortoqarneratigut aarlerinaatit ilaat naapinniarneqartarput assaannarmik ingerlatsinernik malitseqartunik – kisianni akuttunngitsumik taakkua kingunerisaannik kukkunernik amigaatinillu katitigaanerusunik nutaanik pilersoaqartarpoq.

IT-mik nakutilliissutit nalinginnaasut tassaapput suliffeqarfimmi it-mik ingerlatsinerni pingaarnerni nakutilliissutit aqutsisunit pilersinneqarsimasut, it-mik atuineramik nakkutigilluagaasumik aamma isummaatsumik, aamma taamaattumik suleriaatsit it-mik tunngaveqartut paasissutissanik passusinerannut tapertaasunik pilersitsisinnaajumalluni.

Namminersorlutik Oqartussat kukkunersiorneqarneranut atasumik it-mik nakutilliissutit nalinginnaasut ukiumut nalunaarummik saqqummiussinissamut pingaaruteqartutut nalilikkavut kukkunersiorpavut, ukiumut nalunaarut malunnaatilimmik kukkusumik paasissutissiigani eqqortuusinnaaqullugu aamma inatsisitigut piomasagaataasut naapertorlugit saqqummiunneqarsinnaaqullugu.

Systemit aqqissuussat pingaarnertut makkuupput:

- Windows AD (operativsystem/aqutsissut)
- XAL (finansbøgføring/aningaasaqarnermik naatsorsuuserineq)
- IRIS (fakturahåndtering/akiligassanik passussineq)
- MR-løn (lønadministration/akissarsianik allaffissorneq)
- E-skat (skatteadministration/akileraarutininik allaffissorneq)
- Sulinal (skatteadministration – indberetning/akileraarutininik allaffissorneq nalunaarutiginnitarneq)
- Betalingssystemer/Akiliinermi aqqissuussat

It-mik nakutilliissutinik nalinginnaasunik kukkunersiuinerput tunuliaqutaralugu - Namminersorlutik Oqartussat ukiumut nalunaarutaanik kukkunersiuinerput tapertaasussatut pingaaruteqartutut nalilikkatsinni, suliaasaqarfinni malunnaatilimmik pitsanngorsaattissat makkua naammattoorpavut:

- Innersuussutigaarput, Namminersorlutik Oqartussani it-mik atuineri aarlerinaataasinnaasunik misissuineramik tamakkiisumik aqutsisuniillu akuerisaasumik ingerlatsisoqaqqullugu, aqutsisunit Naalakkersuisunit isumannaallisaanertut kissaatigineqartoq tunngavigalugu
- Innersuussutigaarput, atuisunut allaffissornermik ingerlatsinermi malittarisassamik piomasagaatitalimmik Naalakkersuisut suliaqaqqullugit, aqqissuussanut aamma it-mik ingerlatsiffinnut tamanut atuuttumik. Malittarisassat imannak imaqartariaqarput:
  - Atuisunik pilersitsineq aamma pisinnaatitaaffinnik tunniussineq.
  - Piffissakkuutaartumik isissutinik aamma pisinnaatitaaffinnik naliliineq (minnerpaamik ukiumut), ilanngullugit suliamik immikkoortitsisinnaanermik toqqissisimanartumik pilersitsisoqarnerata eqqarsaatigineqarnera.
  - Atuisut suliffimmi soraarneranni atorunnaarsinneqarnerat.

Tassunga ilanngullugu innersuussutigaarput, Naalakkersuisunit qulakkeerneqaqqullugu malittarisassat Namminersorlutik Oqartussani suliaasaqarfinni tamaginni kisartorsimaleqqullugit,

taakkua pinngitsoornatik malinneqartarnissaat qulakkeerneqaqqullugit aamma atuisunik pilersitsinerit, aamma atorunnaarsitsinerit tamarmik piffissakkuutaartumillu pisinnaatitsissutinik naliineq sulianillu immikkoortitsineq pisortatigoortumik uppersarsarneqartaleqqullugu.

- Innersuussutigaarput, XAL, IRIS, MRLøn aamma eSkat ataatsimut atuisutut pilersinneqarsimasut atorunnaarsinneqaqqullugit, paarlattuanik innunat ataasiakkaanut atuisutut innersuunneqarsinnaasut pilersinneqaqqullugit.
- Innersuussutigaarput ineriartortitsinermik suliaqartut toqqaannartumik aamma tamakkiisumik pilersuinerimik suliaasaqarfinnut XAL, IRIS, MRLøn aamma eSkat piginnaatitsissuteqannginnissaat. Tamanna piviusunnngortinneqarsinnaanngippat innersuussutigaarput ineriartortitsinermik suliaqartut pilersuinerimik suliaasaqarfinni iliuuserisaat nakkutilliffigineqarnerannik pilersitsisoqaqqullugu (ass. pilersuinerimik suliaasaqarfinnut isernerit nakkutigineqarnerat aamma isernerit piffissakkuutaartumik, malittarineqarlutik pisortatigoortumillu nakkutigineqarnerannik pilersitsisoqaqqullugu).

Suliaasaqarfimmut tassunga tunngatillugu aamma siunnersuutigineqassaaq, piumasaqaatinik eqqussisoqartariaqartoq, allaffissornermik ingerlatseriaatinut IT-mik tapertaqarnermut tunngatillugu, isumannaallisaanerup nukittorsarneqarneranik suliap nalunaarusiorneqarneranik suliaqartoqartassasoq avataanit kukkunersiuisunit atorneqarsinnaasumik.

Suliaasaqarfimmi tassani aamma nalunaarusiamik taamaattumik suliaqarnermut atatillugu ingerlatsineq eqqarsaatersuutinik inerisaataasunillu pitsaasunik nassataqarsinnaavoq.

5.2.1. ERP-mik aqqissuussaq nutaaq pisortat ataatsimoorussaat

2018-imili Naalakkersuisut ERP-mik aqqissussamik (Enterprise Ressource Planning) nutaamik atulersitsisussaagalarput. Atulersitsinissarli arlaleriartarluni kinguartinneqartarpoq maannakkullu naatsorsuutigineqarluni aqqissuussaq 2019-ip ingerlaneranit 2020-p aallartinnerata tungaanut atulersikkiartuaarneqassasoq.

ERP-mik aqqissuussap (tunngaviatigut aningaasaqarnermut aqqissuussineq nutaaq) saniatigut kontonut pilersaarut nutaaq pisortanit ataatsimoorussaasoq atulersinneqassaaq, pisortat ingerlatsineranni aningaasanik pitsaanerumik aqutsinissamut tapertassatut siunertaqartoq.

Suliniutit tamarmik aqqissuussap nutaap inissitsiterneqarnerani misileraanerit annertoorujussuit pisariaqartinneqassapput, taamatuttaaq paasissutissanik pisoqqamit nutaamut nussuinerit kiisalu atuisut piginnaasaannik ineriartortitsinernik.

Misileraanerit ersersipaat aqqissuussaq aamma suliffeqarfik atulersitsinissamut piareersimanngitsoq, taamaattumik atulersitsinissaq arlaleriartarluni kinguartinneqartariaqarsimavoq.

Aqqissuussat aamma suliffeqarfiup piareersimaneri pilertortumik atulersitsinermi pingaaruteqarnerusut isumaqataavugut, nalunaarsuinerit isumannaatsuunerisa malunnaatilimmik appariaateqarsinnaanerannut aarlerinartoqarmat tamatumalu kinguneranik ingerlaavartumik aningaasaqarnermik aqutsinermi unammilligassanik angisuunik peqalersinnaanera.

5.2.2. Peqquserlunnerit pillugit aqutsisunik oqaloqateqartarnerit

Peqquserlunnerit pineqartut tassaapput Namminersorlutik Oqartussat pigisaannik piginnaatitaagani peersineq aamma/imaluunniit atuineq, soorlu isertitanik aamma aningaasartuutunik piffissalersuinermi isumaliutigisamik uukapaatitsineq (Namminersorlutik Oqartussat naatsorsuuserinermik ileqqussaritaanit isertitat aamma aningaasartuutit naatsorsuuserinermik kukkusumik piffissalersuineq).

Kukkunersuinermit pilersaarusiornermut atatillugu Aningaasaqarnermut Sulisoqarnermullu Aqutsisoqarfimmi aqutsisunut peqquserluttoqarsinnaaneranut aarlerinaatinut tunngasut apeqqutigaaqut – aamma taakkua ukiup ingerlanerani imaluunniit naatsorsuutunik saqqummiussinermit atatillugu peqquserlunnernik ilisimasaat pillugit.

Aqutsisut ilisimatippaatigut naliliinertik naapertorlugu peqquserlussinnaanermik pissuteqartunik nalorninartuusinnaasunik immikkut maluginiagaqarsimanatik aamma Namminersorlutik Oqartussat nakkutillinerat ingerlalluartaq, taamalu ukiumut naatsorsuutini pingaarutilitsigut kukkusumik paasisutissiinnaaneq misissorneqarsimasoq, tassunga ilanngullugit kukkusumik paasisutissiinerit peqquserlunnermit pissuteqartut.

Aqutsisut aammattaaq ilisimatitsissutigaaq peqquserlussimanermik imaluunniit pingaarutilitsigut peqquserluttoqarsimaneramik pasitsaassinermit pissuteqartumik misissuinermit ingerlatsisoqanngitsaq.

Taaneqareersutut isumaliutigineqartariaqarpoq aqqissuussaanagerusumik aarlerinaataasinnaasunik aqutsinermik pilersitsisoqartariaqarnera, aarlerinaataasinnaasut aqqissuussamik peqqissaartumillu misissuiffigineqarsinnaanngoqqullugit malitseqartinneqarnerannillu ingerlatsisoqarsinnaaqqullugu.

Taamaaliornikkut uppersaatinik pitsaanagerusunik pissarsisoqarsinnaavoq, aqutsisut naliliinerannut ikorfartuutaasinnaasunik.

Oqaatigissavarput kukkunersuinitinni ukiumut nalunaarusiami kukkunernik peqquserlussimanermik pissuteqartunik paasisaqarsimanginnatta.

5.3. Ukiumut naatsorsuutit

5.3.1. Ukiumut naatsorsuutit – naatsorsuuseriaaseq ator-neqartoq

Namminersorlutik Oqartussat ukiumut naatsorsuutaat saqqummiunneqartarput nalinginnaasumik aningaasartuutit tunngavigalugit naatsorsuuserinermi periutsit atorlugit.

Tamanna isumaqarpoq, isertitat aamma aningaasartuutit aallaaviatigut ukiumut naatsorsuuseriffiumut isertitatut pissarsiarineqartut imaluunniit akiligassatut tunniunneqartut naatsorsorneqartartut (pissarsiaasaqartitaanermit tunngavissaq).

Tunngavissarli pingaarneq immikkoortuni ataasiakkaani, soorlu akileraarutinit isertitani akitsuutinilu ator-neqarneq ajorpoq (akileraarutissatut nalunaarutigineqartartut akileraarutinit tunngasut suliarineqarnerisa inerneranni iluarsisuteqarfiusarput) kiisalu piumasaqaatit angisuut naatsorsuiffiup nalaaani inaarlugit kisinneqarsinnaanngitsillugit (illuartitat).

Aningaasanut inatsimmi kontini arlalinni (pingaartumik suliamik ilinniarfinnut tunngasut) nuussinissamut periarfissaqarpoq, taakkuninngalu aqutsineq pisarpoq sinneqartoorutit/amigartoorutillu ilinniarfiit naatsorsuutaanni ilanngullugit. Taamaaliornikkut Namminersorlutik Oqartussat naatsorsuutaat tamakkiisut sunnigaasarput, naak ukiumi naatsorsuuseriusumi pineqartumi isertitat/aningaasartuutit piunngikkaluartut.

.

Isumannaallisaalluni naatsorsuutit imatut sanarfineqarsimapput, suliffeqarfiit namminersortitat taamaallaat aningaasaliissutinit akiligassat akilerallakkalluunniit atorlugit akilersuisinneqartarlutik – ingerlatseqatigiiffinnut Namminersorlutik Oqartussanit pigisanut atuuttunut assingusumik.

Namminersorlutik Oqartussat ukiumut naatsorsuutaanni angusat marluk takuneqarsinnaapput:

- **DAU-mi angusat** – isertitat, ingerlatsinermit aningaasartuutit, sanaartornermit aningaasartuutit taarsigassarsisitsisarnermilu illuartitat katinneri. DAU-mi angusat siunertaraat isertitatigut aningaasartuutitigullu aningaasaliissutinut sinaakktissanik qulakkeerinninnissaq kiisalu taarsigassarsisitsisarnermut tunngatillugu akiligassat isertut anisullu.
- **DA-mi angusat** – tassaapput DAU-mi angusat iluarsartuunneqareerneranni inernerusoq taarsigassarsisitsisarnermilu toqqakkani illuartitat (utertitsineq pereeraangat). *Taarsigassarsinerup suunera najoqqutaasarpoq DAU-mi angusani iluarsartuussinermit taanna DA-mi angusanut ingerlateqqinneqassappat ingerlateqqinneqassanngippalluunniit. Naliliineq pisarpoq taarsigassarsiap erniaqarnera aalajangiisuutillugu aammalu taarsigassarsianik utertitsinissap naatsorsuutigineqarsinnaanera, assersuutigalugu atuisut akiliutaasigut akilersuisitsinikkut (assersuutigalugu imermik nukissiorfeqarnermi).*

Inassutigissavarput nuussinermut malittarisassat isummannaallisaanermilu tunngavissat aammalu angusani oqariartaatsit assigiinngitsut naatsorsuuserinermit atorineqartumi pitsaanerusumik allaaserineqassasut, taamaalluni naatsorsuutinit atuartussap kissaatigissappagu tamanna eqqarsaatersuutigisnaaqullugu.

Malugaarpulli 2018-imut naatsorsuutinit, naatsorsuuserinermit periuseq atorineqartoq pillugu allaaserinneq immikkoortumik nutaamik ilaneqarsimammat.

Ilanngullugu innersuussutigissavarput, inissitsikkat sorliit DA-mi angusani iluarsineqartussaanagerat erseqqissumik nassuiarneqaqqullugu.

Naggataatigut innersuussutigissavarput, inissitsikkat sorliit siunissami nammineq aningaasaatit aqputigalugit inissinneqartassanersut erseqqissaatigineqassasut – taakkununga ilanngullugu ukiunut siuliinut tunngasut iluarsineqarnissaannut erseqqissaatit.

Aamma nakkutilliffigaarput, ukiumut naatsorsuutit naatsorsuuserinermit periuseq allaaserineqartoq naapertorlugi saqqummiunneqarnersut, tamanna oqaaseqaasiornissamut pissutissiingilaq.

5.3.2. Akileraarutit akitsuutillu, 2.944 mio.kr.

Akileraarutinit isertitat akitsuutillu Akileraartarnermut Aqutsisoqarfimmit aqunneqarput.

Immikkoortut qorsummik qalipaattillit tassaapput kukkunersuinermit immikkut sammeneqartut.

Misissuiffigaarput aningaasanut systemip E-akileraarutillu akornanni nikinganersuioqarsimanera taamalu piniarsimallutigu Akileraartarnermut Aqutsisoqarfiup akileraarutininik piffissalersuisimaneranit nalunaarusiat Namminersorlutik Oqartussani naatsorsuuserinermit tunngavissaat malillugit suliaasimanerat.

Sulisitsisut ukiuni kingullerni digitalimik nalunaarusiorsinnaalersimanerisa kingunerannik akileraarutininik nalunaarsuisarneq sukkatsippoq, taamalu akileraarutininik isertitat ukiumut akileraarusersuissamut tunngasut nalunaarsorneqarsinnaanngorlutik.

Pissuserissaarnissaq eqqarsaatigalugu oqaatigineqassaaq kukkunersuinermit akileraarusersuineq immini ilanngunneqarsimanngimmat.

Akitsuutinut tunngatillugu misissorparput akitsuutinik akiligassiissutigineqarsimasut aalajangersimasumik akuttussuilersugaallutik ukiumut naatsorsuuseriusumut isertitatut eqqortumik inissitsiterneqarsimanerat.

5.3.3. Akissarsiat pensionillu, 1.868 mio.kr.

Akissarsialerinerimik allaffissornerup ilarujussua ASA-mit (Akissarsiat) suliarineqartarpoq.

Immikkoortut qorsummik qalipaattillit tassaapput kukkunersuinerimi immikkut sammeneqartut.

5.3.3.1. Akissarsiat ilanngaatitaqanngitsut allattorsimaffiat

Qitiusoqarfiup avataani immikkoortortat pulaartarlugit akissarsiat ilanngaatitaqanngitsut allattorsimaffiinik tiguisarluta nakkutilliinerimik ingerlatsivugut. Nakkutilliineq pingaarutilik taanna qulakkeerrinnissutaassaaq akissarsianik kukkusumik tunniussisoqartarneranut. Akissarsiat ilanngaatitaqanngitsut allattorsimaffiannik misissuineq assigiinngisitaartumik peqqissaarussilluni ingerlanneqartarpoq, aamma innersuutigaarput, nakkutilliinerup taassuma pingaaruteqassusia immikkoortunut ataa-siakkaanut erseqqissaatigineqassasoq.

Immikkoortortat qaammatit tamaasa akissarsiat ilanngaatitaqanngitsut allattorsimaffiannik akuerneqartumik ASA-mut nassiussisussaapput. Ingerlaavartumik kukkunersuinerimik ingerlatsinitsinni paasivarput, tamanna tamatigut ingerlanneqartanngitsoq, soorlu nukingisaarinerimik ingerlatseriaaseqanngitsoq immikkoortortanit akissutinik tiguisisoqarsimanageranut qulakkeerutaasunik. Innersuutigaarput ingerlatseriaatsinik taamaattunik pilersitsisoqaqqullugu.

Ukiup naanerani suliamut atatillugu aningaasaqarnernut systemip, akissarsialerinerimut systemip Akileraartarnerimut Aqutsisoqarfimmullu nalunaarsuortarnerup akornanni naligiissaarisogarnera misissorparput.

2018-imi ukiumut naatsorsuutit suliarinerannut atatillugu akissarsiat tamakkiisut akissarsialeriffik aqqutigalugu tunniunneqarsimasut kiisalu akissarsiat Sulinal aqqutigalugu Akileraartarnerimut Aqutsisoqarfimmullu nalunaarutigineqarsimasut akornanni naligiissaarisogarpoq - aamma akissarsiat aningaasaqarnernut systemimut naatsorsuuserinerimi ilanngunneqarsimasut ukiumut naatsorsuutinut ilaasut ilanngullugit. Kisianni Sulinal aamma XAL-ip akornanniunngitsoq.

Akissarsiat naatsorsorneqarsimasut ingerlaavartumik naligiissaarneqarnerat nakkutilliineruvoq pingaarutilik, akissarsialerinerimik suliaasaqarfimmi kukkuniusinnaasunik paasiniaanerimi.

Piffissami matumani nakkutilliineq ukiumut ataasiarluni ingerlanneqartarpoq. Nakkutilliinerup pitsa-assusia nukittorsarumallugu aamma naligiissaarineramik suliaq oqilisarumallugu, naligiissaarineramik suliaq qaammatikkuutaartumik ingerlanneqartariaqarpoq.

Taamaaliornikkut kukkuniusinnaasut amigaatillu siusinnerusukkut paasineqartassapput – aamma naligiissaarineramik suliamik ingerlatsineq annerusumik sungiunneqassaaq.

Saniatigut Sulinal aamma XAL-ip akornanni naligiissarineq ingerlanneqartassagaluarpoq.

5.3.4. Nioqqutissanik kiffartuussinernillu pisineq, 1.506 mio.kr.

Immikkoortut qorsummik qalipaattillit tassaapput kukkunersuinerimi immikkut sammeneqartut.

5.3.4.1. Pissalersuineq

Ukiup naaneranut tunngatillugu nakkutilliivigaarput, aningaasartuutit ukiumi aningaasartuutaaffigisaminni nalunaarsorneqarsimanerat.

2018-ip aamma 2019-ip akornanni piffissalersuinerimi kukkunerit mikinerumaat paasineqarput.

Taamaattoq taakkua angissusiat naatsorsuutit katinnerisa eqqortuunerannut sunniuteqanngillat.

5.3.5. Aningaaserivimmi karsinilu uninngasuutit, 454 mio.kr.

Aningaaserivinni uninngasuutit qitiusut ingerlaavartumik naligiissarneqartarput (kontit nuussinernik amerlasuunik ingerlatsiffiusut uninngasuutillu amerlasuut).

Ukiut siuliini assingusumik paasivarput, aningaaserivimmi kontit minnerusut arlaqartut, pingaartumik suliffeqarfinit namminertit sulii akisussaaffigineqartuni, ukiup ingerlanerani naligiissaarineramik ingerlatsiffiusimangitsut.

Tassunga ilanngullugu akiligassallit aningaaserivimmi kontoat naammattumik naligiissaariffiuneq ajorpoq, tassani inissitsikkat tamarmik assigiissaarneqartaratik, uagut paasissutaativut naapertorlugit ilanngussat amerlasuut ataatsimoortillugit inississorneqartarnerat pissutaalluni.

Innersuutigaarput taanna siunissami pingaartinneqassasoq, taamaaliornikkut naligiissarineq tamakkiisoq qulakkeerneqartaleqqullugu.

Kukkunersiui nerlutik atatillugu paasivarput, inissitsikkat arlallit pisoqaanerit ammasut, sulii aalajangiiffigineqarsimangitsut.

Aningaasanik tigorianaannarnik ataavartumik naligiissarineq nammineq nakkutillinerlutik pingaaruteqartuummat inassutigissavarput, siunissami aningaaserivinni uninngasuutit karsimiittunillu naatsorsuinerit ataavarmik misissorluarneqartarnissaat anguniarlugu suliniutinik aallartitsisoqaqqullugu.

5.3.6. Ingerlatsivinnut taarsigassarsiissutit, 2.151 mio. kr.

Ingerlatsivinnut taarsigassarsiissutit (ingerlatsiviit namminersortitat aamma ingerlatsiviit Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartut) naligiissarneqarnerannik ingerlatsineq nakkutillivigaarput).

5.3.7. Ineqarnermut tapiissutit taarsigassarsiat, 674 mio.kr.

Taarsigassarsiat Namminersorlutik Oqartussat naatsorsuusiordermi najoqqutassaat malillugit naatsorsorneqarlutillu nalimikkut aalajangersaaffigineqarnerat misissorpavut. Saniatigut misiligitinik tiguisarluta taarsigassarsisitsinermit uppersarsaatit pigineqartut pissarsiaralugillu misissuiffigaavut.

5.3.8. Pissarsiasat allat, 1.384 mio.kr.

Namminersorlutik Oqartussat nammineq maleruaqqusai suleriaasillu atortitai malillugit, pissarsiasat qaammatinik arfinilinnit pisoqaanerusut nalikillinerneqartaasapput Akileraartarnermut Aqutsisoqarfiullu akiliisitsiniartarfianut tunniunneqartassaallutik, taamalu naatsorsuusiordermut ilit-sersuummi malittarisassat malillugit akiliutit akiliisitsiniartarfimmittut tuttassaallutik.

Akiitsullit qitiusoqarfimmittut isumagineqartut misissuiffigineqarnerannik kukkunersiui nerlutik paasivarput, akiitsut arlallit qaammatit arfinillit qaangerlugit pisoqaavallaartut, taamaakkaluortoq akiliisitsiniarnermik ingerlatsiffigineqarsimangitsut aamma nalikillivigineqarsimangitsut suliffeqarfimmi malittarisassat naapertorlugit taamaattussaagalut.

Aningaasat nalingi nalikillivigineqarsimangikkaangata immikkoortortani ataasiakkaani aningaasaliissutaasimasut eqqutinniarni ajornarsinnaasarpog naapertuutinningsumik nikingasoornermik kinguneqartarmat, soorlu akiliisitsiniartarnermi nuussinerit amigaataagaangata akiligassat suliarineqanngitsoornerat pisinnaavoq taamaattumillu taakku pisoqaavallaalersinnaallutik.

Innersuussutigissavarput akiliisitsiniarnermi nuussinernut malittarisassat malinneqaqqullugit.

5.3.9. Pigisat il.il., 3.055 mio. kr.

Pigineqatigiissutit Namminersorlutik Oqartussani naatsorsuuserinermit periutsit naapertorlugit pisarineranni akiat tunngavigalugu naatsorsorneqarsimapput.

Tamanna kukkunersiui nerlutik atasumik nakkutillivigaarput oqaaseqaasiornissamullu tunngavissingilaq.

5.3.10. Akiitsut piffissaq sivikitsaq akilersugassat, 1.568 mio.kr.

5.3.10.1. Akiligassaqarfiiit

2017-imi ukiumoortumik nalunaarusiamik saqqummiussinermut atatillugu kukkunersiuinerimi paasivarput akiligassaqarfiiit pillugut naligiissaarineq pisariaqartoq ingerlanneqarsimangitsoq.

Suliassaqarfimmik ingerlatsineq ukiup ingerlanerani nukittorsarneqarsimavoq, taamaattoq uagut ukiup ingerlanerani kukkunersiuinerimik ingerlatsisarnitsinni kiisalu naatsorsuutit ukiumut naammasi-neqarneranni takuneqarsinnaavoq, naligiissaarinerit kissaatigineqartutut ingerlanneqartanngitsut, taamatullu naligiissaarinerimik ingerlatsiffiusut amerlavallaat sulianik ammaannartunik ilaqartut, tassa akiligassaqarfisat illugiilluni pisassaqaqatigiissutit naligiissaarneqarnerannik suliap ingerlatsiqinneeqarnissaa pisariaqarluni.

Kukkunersiuinerimut atatillugu aamma paasivarput inissitsikkat arlalialuit pisoqalisut ammaannartut, suli naliliiffigineqarsimangitsut.

Uagut paasinnittaaserput naapertorlugu, aallaaviatigut immikkoortortat ataasiakkaat inissitsikkat akisussaaffigaat taamaattut aaqqiissuteqarfineqartarnissaat, taamannalli pisoqartanngitsoq, aamma taanna qitiusoqarfimmit iliuuseqarfineqartanngitsoq.

Uningasuutiniq tigorianaannik kukkunersiuinerimut atatillugu paasivarput aningaasanik ammaannartunik amerlasoorsuarnik imalinnik akiitsoqarfisat ataasiakkaat ataanni kontonut inississorneqartussaagaluanik peqartoq. Taamaattoqarnera pisiniartarfinnut akiitsut amerlassuserpiaannik qularnermik nassataqartarpoq aamma avataani kontot nalunaarsorneqarnerisa naligiissaarneqarnerat suli ajornarnerulersinneqarluni.

Innersuutigaarput akiitsoqarfisat naligiissaarinerimik suliap – aamma immaqa illugiilluni pisassaqaqatigiissutit ammaannartut qulaajarneqarnerat – siunissami suli sukateriffigineqarneroqqullugu - pisiniarfigineqarnerit 10 qaammatikkuutaartumik naligiissaarinerimik ingerlatsiffigineqarnerisigut, kiisalu naligiissaarinerit nakkutilliffigineqarnerannik ingerlatsisoqartaqqullugu.

5.3.10.2. Isertitanik aamma aningaasartuutiniq piffissalersuineq

Siusinnerusukkut oqaatigineqartutut Namminersorlutik Oqartussat naatsorsuutiniq najoqqutaat mallilugit isertitat aningaasartuutillu ukiumut pineqartumut tunngatinneqartussaapput, taamaliornissamut piginnaatitaaffeqaraanni - ukiumut akiliiffiusumut inissinnagit.

Piffissalersuineq aningaasaliissutit naatsorsuutaannut toqqaannartumik sunniuteqarpoq, piffissalersuineq kukkusoq aningaasaliissutit eqquutsinneqarnerannik eqquutsinneqannginnerannilluunniit kukkusumik takussutissiisnaammat.

Periodiseringen har direkte indflydelse på bevillingsregnskabet, idet en forkert periodisering kan give et forkert billede af, hvorvidt bevillingerne er overholdt eller ikke.

Uagut paasinnittaaserput naapertorlugu naatsorsuutini inissitsikkat uppernarsarnerat immikkut erseqqissaatinik nassuiaatinillu amigaaqarpoq. Taamaattumik immikkut erseqqissaatinik taamaattunik suliqaqartariaqarsimavugut.

5.3.10.3. Inississukkat akissarsianik akiitsunut tunngasut

Tassaapput Akileraarutit A-ni akiligassaannerusut sulinngiffeqarnerisutissatullu akiligassat. Taakkua immikkut erseqqissaasarneqarsinnaasut nakkutilliffigaarput. Tassani paasivarput uningasuutit pisoqalisut arlaqartut ikileriarsimasut suuneri paasinigassaallutik.

5.3.11. Sivisuumik aningaasaliissutissanut Aningaasaateqarfik 634 mio. kr.

Missingersuusiortarnermut inatsisip atulersinneqarneratigut piffissami sivisuumik aningaasaliissutissanut naatsorsuuserinerup teknikkitaanut aningaasaateqarfik atulersinneqarpoq.

2016-imi DAU-mi sinneqartoorutit 211 mio.kr.-it Aningaasaateqarfimmut nuunneqarput, ukioq aningaasanut inatsisip atuuffia tulliuuttup (2017) naanginnerani taamannak ingerlatsinngitsoortoqarmat.

2017-imi DAU angusat 204 mio. kr.-iupput, taakkua Aningaasaateqarfimmut nuunneqassapput, tamanna 2018-ip naanginnerani aaqinneqarsimanngippat. Tamanna 2019-imi aaqinneqassaaq.

2018-imi DAU angusat 115 mio. kr.-iupput, taakkua Aningaasaateqarfimmut nuunneqassapput, tamanna 2019-ip naanginnerani aaqinneqarsimanngippat. Tamanna 2020-mi aaqinneqassaaq.

Taakkua saniatigut Danmarkimi soraarnerussutisiassanik katersivinnit nuussinernit akileraarutitigut qaavisigut iluanaarutit 423 mio.kr.-it Aningaasaateqarfimmut nuunneqarput.

5.3.12. Sanaartornermut iluarsartuussinermullu aningaasaateqarfik, 1.345 mio.kr.

Kukkunersiuinermut atasumik sanaartukkatut suliniutinit misissugassanik tiguisarluta nakkutillivugut.

Tassunga tunngatillugu paasivarput, suliniutini ataasiakkaani pisuni tamaginni ingerlaavartumik missingersuutit aamma aningaasaqarnermik malitseqartitsisoqartanngitsoq.

Assersuutissaqarpoq suliniutini naammassineqareersimasuni aningaasaliissutit sinneruttut angusat naatsorsorneqarneranni aningaasaliissutit kontuinut utertinneqarneq ajortut. Tamanna siusinnerusukkut paasineqarsimassagaluarpoq aaqinneqarlunilu, suliniutit naammattumik malitseqartinneqarnerannik ingerlatsisoqartartuuppat.

Taamatuttaaq kukkunersuinermi paasineqarpoq, atukkiussatut aningaasaliissutit arlallit kukkusumik akiligassatut allaqqasut.

Pissutsit taakkua marluk ukiumut naatsorsuutit naammassivinneqarneranni aaqinneqarput.

Ilanngullugu Sanaartornermut Iluarsartuussinermullu Aningaasaateqarfiup 2017-imi nalunaarusiari-neqarnera pissarsiaraarput misissorlugulu.

5.3.13. Oqimaaqatigiisitsinermi, 6.119 mio.kr.

Ukiumi angusanut oqimaaqatigiisitsinermi konto kiisalu taarsigassarsisitsinerit nalinginik iluarsiinerit, taarsigassarsiat erniaqanngitsut akilersugassaanngitsullu il.il. allanngortinnerannut tunngasut.

Ukiumi kukkunersuiunitsinni paasivarput, nalinik iluarsiinerit 7 mio.kr.-inik nalillit iluarsiiffigineqarsimasut, tassaasut taarsigassarsisitsinernek aaqqiinerit INI A/S-imit suliarineqartartut.

Taakkua saniatigut Illuut A/S-imut erniaqanngitsumik akilersugassaanngitsunillu taarsigassarsiiinerit naatsorsuutit teknikkitaanni 158 mio.kr.-it (aningaasartuutit) aaqqiinermik ingerlatsisoqarpoq.

Taamatuttaaq Piffissami Ungasissumi aningaasaliissutit Aningaasaateqarfiannut tassunga malittarisassat atuuttut naapertorlugit 211 mio.kr.-inik nuussisoqarpoq.

Tassunga tunngatillugu paasivarput oqimaaqatigiissitsinermut kontomi inissitsiterineq pillugu politik-kimik aamma akuersissuteqartarnermik ingerlatseriaatsimik sulii aalajangersaasoqarsimanngitsaq.

Periussissat erseqqissut suliarineqartariaqarput, inissitsikkat qaqugukkut nammineq aningaasaatinut inissinneqartarnissaat pillugit (aningaasaliissutit aallaavigalugit ingerlatsineq aqputiginagu) – kiisalu inissitsikkat taamatut ittut akuersissutigineqartarnissaat pillugu (immikkut akuersisitsinermik ingerlatsineq pillugu).

5.3.14. Pisussaaffinngorsinnaasut pisussaaffiillu

Naatsorsuutini qupperneq 78-imi Namminersorlutik Oqartussanut pisussaaffinngorsinnaasut allattorneqarsimapput. Paasissutissat pissarsiagut malillugit pisussaaffinnut pineqartunut qitiusumik nalunaarsuiffeqanngilaq, paasissutissallu pitsassutsimikkut qulakkeerneqarneq ajorlutik.

Isumaqaarpugut pisussaaffinngorsinnaasunik allattuinnissaq pingaaruteqarsinnaasooq. Tamakku as-sersuutigalugu tassaasinnaapput taarsigassarsisitsinerit ernialersugaanngitsut naafferartumillu akil-sugassaangitsut pillugit paasissutissat, naatsorsuutini 0 kr.-mik naleqartut tagginneqarsima-sut, pisunili aalajangersimasuni sulii Namminersorlutik Oqartussanit isertitaqartitsissutaasinnaasut.

5.4. Avataanit aningaasaliissutit

Suliassaqaarfimmi arlalinni isertitat avataanit suleqatinit pissarsiarineqartarput. Isertitat taakkua siu-nertanut aalajangersimasunut atorneqartussaapput. Tassaasinnaapput Aatsitassaqaarnermik suliassaqaarfimmi oqartussaaffeqartut sulianit isertitat aamma ilisimatusarnermik suliassaqaarfimmi sulii-niutit avataanit aningaasalersorneqartut.

Isertitat aamma aningaasartuutit taakkua kontot inerneqareersut atorlugit ingerlanneqarput aamma taamaattumik immikkoortortat ingerlatsinermi kontoannut toqqaannartumik sunniuteqartaratik.

Taamaattumik kontoni taakkunani nikinnerit Namminersorlutik Oqartussat naatsorsuutaanni ersigatik.

Taamaattumik sulii innersuussutigaarput, sammisat taakkua pillugit Namminersorlutik Oqartussat naatsorsuutaanni immikkoortunik allakkiaqassasooq, taamaaliornikkut naatsorsuutiniq atuatumit erseqqissumik takuneqarsinnaaqullugu sammisat taakkua Namminersorlutik Oqartussat ukiumut naatsorsuutaanut qanoq sunniuteqaarnerisut.

5.5. Namminersorlutik Oqartussat, suliffeqarfiit namminersortitat, Namminersorlutik Oqartussat ingerlatseqatigiiffiutaat kiisalu kommunit akornanni nuussinerit naligiissaarneqarnerat

Kukkunersiunermit atatillugu Namminersorlutik Oqartussat, suliffeqarfiit namminersortitat, Namminersorlutik Oqartussat ingerlatseqatigiiffiutaat kiisalu kommunit akornanni nuussinerit aamma pissaqaqatigiissutit (pissaqaqatigiissutit, pissat aamma akiitsut) akornanni naligiissaarinermik ingerlatsisoqarniaraluarpoq

Naligiissaarinermi taamaattumi Namminersorlutik Oqartussat nammineq naatsorsuutaanik upper-narsaaneq aamma isertitat aningaasartuutillu piffissalersorneqarnerat nukittorsarneqassagaluarput.

Tassani naligiissaarinerit ataasiakkaat taamaallaat pissarsiarineqarsinnaasimapput.

Paarlattuanik ajornakusoorpoq immikkoortup aappaani isertitatut nalunaarsorneqarsimasoq immikkoortup aappaani akiligassatut suliarineqarsimasumut assingusumut naligiissaarinermik ingerlatsifigineqarsimasumik nassaassalluni. Assingusumik ajornakusoorpoq immikkoortumi pissaqartup immikkoortup illuani akiitsulimmuut naligiissarneqarnerannik nassaassalluni.

Assersuutigalugu, Nukissiorfiit Namminersorlutik Oqartussanut sarfamut, imermut kiassarnermullu akiligassiissutai aamma Namminersorlutik Oqartussanit aningaasartuutaasup assingunersoq naligiissaarinermik ingerlatsiffiusimaneranut

Tamanna aamma Tele Greenland A/S-ip Namminersorlutik Oqartussanut akiligassiissutaanut atuuppoq.

Soorlutaaq Namminersorlutik Oqartussat kommuninut aamma kommunit isertitaannut tapiissutitut utertissutaannut aningaasartuutaasunut atuuppoq.

Tamanna qularnanngitsumik ikiorserneqassaaq Namminersorlutik Oqartussat aamma kommunit pisortatut ataatsimoorlutik kontonut pilersaarutaat nutaaq eqqunneqarpat.

Innersuussutigiumavarput, ingerlatseriaatsinik aaqqissuussinernillu pilersitsisoqaqqullugu taamatut naligiissaarinermik tapertaasussanik, tassunga ilanngullugit suleqatigisanit isertitat/aningaasartuutit soorlutaaq pissat/akiitsullu pillugit uppersaatinik pissarsiniartoqartassasoq.

6. Inatsisit atortinneqarnerannik kukkundersiueq

Inatsisit atortinneqarnerannik kukkundersiuerup imaraa paasiniassallugu Namminersorlutik Oqartussat inatsisit, malittarisassat, najoqqutassat, politikikkut aalajangiussat aamma isumaqatigiisutaasimasut naapertorlugit ingerlatsinersoq.

Kukkundersiueq ingerlanneqarpoq misissugassanik tiguisarluni aarlerinaataasinnaasunik pingaarutilinnillu naliliineq. Kukkundersiuermi suliassaqarfii/sammisat tamavimmik ukiut tamaasa misissuiffigineqarneq ajorput..

Pisortat Naatsorsuutaannik Kukkundersiuermi lleqqorissaarnissaq aallaavigalugu ileqqussaq nr. 6, inatsisit atortinneqarnerannik kukkundersiuermi, uagut kukkundersiuisutut ingerlaavartumik inatsisit atortinneqarnerannik kukkundersiuermi sammisat naapertuuttut inississavagut. lleqqussami sammisat assigiinngitsut aalajangersarneqarput, naapertuutsillugit ingerlateqqinneqartariaqartut:

- Pisiniarnermik ingerlatsineq
- Akissarsianut aamma atorfeqartitsinermit inatsisinik eqquutsitsineq
- Tunisaqarnermik ingerlatsineq
- Oqartussaaffeqartut akitsuutininik akiliisitsiniaanerat
- Tapiissutinik il.il. tunniussinissamut aalajangiinerit
- Pisinnaatitaaffittut aalajangersakkat tunngavigalugit nuussinerit

Inatsisit atortinneqarnerannik ingerlaavartumik kukkundersiuermi allaffissornermi inatsisit malittarisassallu eqquutsinneqarnerat pingaarnertut suliarineqartarpoq.

Qulaani taaneqartut saniatigut ingerlatsinermi inatsisit aamma malittarisassat suliassaqarfinnillu aalajangersimasunut inatsisit malittarisassallu eqquutsinneqarnerat kukkundersiorneqartarput. Tamannali annermik pisarpoq misissuinerinik anginerinik ingerlatsinermit atatillugu (tak. imm. 8).

6.1. Nakkutilliinerinik suliassaqarfik

Nakkutilliinerinik suliassaqarfimmi ingerlatsiffigineqartartut tassaapput suliffeqarfik, ingerlatseriaatsit, piginnaassutsit aamma atortut ikiorsiissutit, Namminersorlutik Oqartussat inatsisinik, malittarisassanik, najoqqutassanik, politikikkut aalajangiussanik aamma isumaqatigiissutinik atuuttunik taamatullu nunat tamalaat akornanni isumaqatigiissutinik sulinermi ingerlaavartumik eqquutsitsinerannik qulakkeerininniarnemi.

Nakkutilliinerinik suliassaqarfiup misissorneqarnera Namminersorlutik Oqartussanit eqqarsaatigineqaqqullugu siunnersuutinik imaattunik kinguneqarpoq:

- Iteqqorissaarnermi malitassanik suliaqarneq
- Inatsisit allattorsimaffiisa katersat pitsanngorsarneqarnerat, tassunga ilanngullugu assersuutitut katersat, aalajangiussinermik ingerlatsinerit, naammagittaaliutit aamma suliamik ingerlatitseqqinnerit inernerat il.il.
- Sullissisunut pinngitsoorani qarasaasiat aqputigalugit ilinniarnernik atulersitsineq
- Inatsisilerinerimut immikkoortortamut saaffiginnittussaataaernerimik eqqussineq, inatsisit paasineqarnissaannut, aallartitat pisinnaatitaaffiit aamma aalajangiisinnaanermut pisinnaatitaaffiit pillugit suliani qulartoqartillugu
  - Suliamik ingerlatsinerup naammassinerani suliffimmi namminerimik nakkutilliinerup atulersineqarnera (suliamut aqutsisup nakkutilliinera)

Tassunga tunngasuni 2016-imi Kukkunersuisut oqaaseqaataannut akissuteqaatinut atatillugu Naalakkersuisut isummiussatik eqqarsaatersuutitillu allaaseraat.

Taakkununga akissuteqaatit maluginiarpagut aamma akissuteqaatit siunissami sulinitinni ilanngutissavagut.

Ataaniittoq aamma immikkoortoq 8 misissuinerit anginerit tunngasoq innersuussutigineqarpoq.

6.2. Aningaasaliissutinik nakkutilliineq – atukkat paarlattuanik aningaasaliissutit, nuussinerni malittarisassat il.il.

Ifølge Regnskabshåndbogen sektion 7.3. er reglerne nu ændret således, at der alene skal afgives regnskabsmæssige forklaringer, når det totale forbrug afviger med mere end 2 pct. eller 1 mio. kr. i forhold til den givne bevilling. Naatsorsuuserinerimik najoqqutassami immikkoortoq 7.3 naapertorlugu malittarisassat maanna ima allannortinneqarput, naatsorsuutit nassuiaaserneqassasut aningaasaliissutaasunit atornerqarsimasut 2 pct.-imik imaluunniit 1 mio. kr.-it sinnerlugit nikingassuteqarputa.

Naalakkersuisoqarfiup nalunaarutigisussaavaa nikingassutaasut sulianut ingerlanneqarsimasunut naleqqiullugit sumik pissuteqarnerisut – sunalu pissutigalugu nikingassutaasunut aningaasaliissutisani matussutaasussanik pissarsiniartoqarsimannginnerisut.

Nikingassutaasunut nassuiaatit misissorpavut, Nunap Karsiata ukiumut naatsorsuutaanni ilanngusani takunerqarsinnaapput.

Naliliivugut nikingassutinut nassuiaatit nakussassarniarlugit sulisoqartoq, tamannalu qularnanngitsumik ima isigineqartariaqarunarluni, ukiup ingerlanerani missingersuutinik malitseqartitsilluni ataavartumik sulinerup nukinnik atuiffigineqarneruneranik suliniartoqarneratut.

Naatsorsuutinulli nassuiaatit peqqissaarunneqaneri pissutaasunillu allaaserisaqartarneq nikerarput – tassunga ilanngullugit nikingassutit suliaassanik allannortitsisimanernik pissuteqarnerisut erseqqinnerusariaqarlutik.

Nikingassutinut atorfiit inuttaleruminaatsinneqarsimaneri pissutaappata, isumarput malillugu tamanna suliaasaqarfiup iluani naammassinninniarnermut qanoq kinguneqarsimanersut allaaserineqartariaqarpoq

Nikingassutinut nassuiaatini amerlanngitsuinnarnit taaneqarpoq suna pissutigalugu nikingassutit matussuserniarlugit aningaasaliissutinik pissarsiniarnerup pisinnaasimannginera.

6.3. Pisiniarnernik ingerlatsinerit

Pisiniartarneq pillugu malittarisassat ilaatigut Sanaartornermi neqeroorteqartitsisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 11, 2. december 2009-meersumi ilaatigullu kaajallaasitami 24.10.2010-meersumi Namminersorlutik Oqartussat qitiusumik allaffeqarfiata taassumallu ataani suliffeqarfanni nioqqutissanik kiffartuussinernillu pisiniartarneq pillugu malitassat allassimapput.

Taakkua saniatigut Namminersorlutik Oqartussani nioqqutissanik kiffartuussinernillu pisiniarneq pillugu isumaqatigiissutinik tunniussineq pillugu kaajallaassitaq atuuppoq.

Neqeroortitsisarneq pillugu inatsisissatut siunnersuut tusarniaassutigineqarluni nassiunneqarsimavoq taannali sulii naammassinngilaq.

Nalilerneqarpoq, pingaartumik nioqqutissanik kiffartuussinernillu pisiniarneq pillugu isumaqatigiissutinik tunniussineq pillugu kaajallaassitap eqquutinneqarnissaa ajornartorsiutaqarsinnaasoq, taamaaliornikkut pisinniartarnermik pitsaasumik suliniarneq nukilaallisarneqarsinnaasoq.

6.4. Akissarsianik aamma atorfinitsitsinerimi inatsisinik aalajangersaaneq

Akissarsialerinerimik ingerlatsissummit akissarsianik qaammammusianik suliat toqqakkat arlallit namminersorlutik oqartussani ingerlatsivinni assigiinngitsuneersut misissorpavut.

Inunnut toqqakkanut akissarsiatut, tapitut, ullormusiassatut aamma aaqqiissutitut tunniussat misissuqqissaarnerannik ingerlatsivugut aamma akissarsialeriffiup uppersaataannut assersuussinerimik ingerlatsilluta, aamma nakkutilliinerimik atorfinitsitsinerimik soorlu akissarsiat pillugit isumaqatigiissutit, akissarsiasat nalunaarsuiffiat kiisalu kaajallaasitani allassimasut aalajangiussanut il.il. ataasiakkaanut tunngasut tamaasa ilanngullugit.

Misissugassanik tiguisarluta paasiniaanitsinni kukkunernik malunnaatilinnik takusaqanngilagut.

Taamaattoq paasivarput atorfinitsitsinerimi isumaqatigiissutit arlallit atsiugassaallutik utertinneqartussat utertinneqarsimanngitsut.

Inatsisit naapertorlugit atorfinitsitsinerimi isumaqatigiissutit atsiukkat tamatigut pigineqartussaapput, taamaammatt inner-suussutigissavarput tamanna malitseqartinneqassasoq.

6.5. Tunisinerit

Suliasaqarfinnut arlalinnut tunngatillugu Namminersorlutik Oqartussat suliffeqarfiutaat avataani suleqatigisanut kiffartuussinernik tunisaqartarput. Kiffartuussinerit tunisat nalinginnaasumik tassapput sulianut pioreersunut atuumassuteqartut.

Suliffeqarfik isertitanit matussuserneqartartunik taaguusersuineq (matumani allaaserisani allani takuneqartartoq) piffissami matumani Namminersorlutik Oqartussani atuutinngilaq – taamaattumik sammisanut taakkununga malittarisassat sorliit atuunnersut erseqqinnani.

Taamaattumik aamma erseqqinngilaq, suliat sorliit ”suliffeqarfiit isertitanit matussuserneqartartut” ingerlanneqartarnerisut – aamma kiffartuussinerit taakkua akiisa qanoq inissinneqartassanerat – taakkununga ilanngullugit kiffartuussinerup matussuserneqartassanera.

Sulianut taakkununga aamma angusassatut piumasaqaatit pillugit malittarisassat amigaataapput. Ilimagineqarpoq sammisat taamaattut amigartoorutaasassanngitsut. Ingerlatsiviit isertitanik matussuserneqartartut amigartooruteqassappata, taakkua taamaallaat ingerlatsinerimik aningaasaliissutinik aningaasalersorneqassapput. Tassunga piumasaqaataavoq aningaasaliissutitigut inerteqqutaannginnerata isummerfigineqartariaqarnera.

Taamaattumik innersuussutigiumavarput, ingerlatsiviit isertitanit matussuserneqartartut najoqqutassaannik suliaqartoqaqqullugu, akunnermut akinik naatsorsuisoqarnissaanut piumasaqaatit ilanngullugit kiisalu allaffissornermi qulequtassaq (allaffissornermit ilanngussaq), angusassatut piumasaqaatinut aalajangersaanerit kiisalu sinneqartoorutaasinnaasut atornissaannut aalajangersaanerit.

6.6. Oqartussaaffeqartut akiitsuutinik akiliuteqaqqusissutaat

Nalilerneqanngilaq Namminersorlutik Oqartussat akitsuutinik akiliuteqaqqusissutaat pingaaruteqarnersoq.

6.7. Tapiissutinik il.il. tunniussinermut aalajangiinerit

Tapiissutit tunniunneqartarput Aningaasanut Inatsit aqqutigalugu aalajangiinertigut, aallaaviatigut tapiissutinik pissarsinissamut killissarititaasut/piumasaqaatit erseqqissakkat tunngavigalugit.

6.8. Pisinnaatitsissunik tunniussinermi aalajangiinerit

Suliassaqaarfinni arlalinni ingerlatsiviit pisinnaatitsissutinik tunineqartarput pinngortitap aamma nunap sananeqaataanik atuisinnaanermut tunngasunik, taakkununga ilanngullugit piniarsinnaanermut aalisarsinnaanermullu allagartat kiisalu uuliamik, gassimik, mineralinik sananeqaatinillu allanik misissuisinnaanermut piiaasinnaanermullu pisinnaatitsissutit.

Qinnuteqaatinik aamma pisinnaatitsissutinik passussineq pisortat suliffeqarfiutaanni suliamik ingerlatsinermut inatsisinik kiisalu suliassaqaarfinnik immikkuullarissuni malittarisassanik imaqarpoq. Kingullertut taaneqartoq suliassaqaarfinni ataasiakkaani inatsisini imaluunniit allaffissornermi tunngavisani allassimasarput.

Amerlanertigut inatsisinik malittarisassanillu atuutsitsineq misissuinermit anginermit pisariaqartitsisarpoq – aamma sionratigut assersuutigalugu avaleraasartuunik pisassiissutinik agguassineq misissuiffiginikuuarput. Taanna pillugu nalunaarusiornermi innersuussutit arlallit ilanngunneqarput, pisassiinermit ingerlatsinerup ersarinnerulernissaanut tunngasut, taamatullu aalajangiussanik allannermit eqqortumik piffissaagallartillugulu suliaqarnissami pillorissaarnissaq.

Ofte vil undersøgelser af overholdelsen af love og regler kræve en større undersøgelse – og vi har tidligere undersøgt eksempelvis tildelingen af kvoter til makrelfiskeri. Afrapporteringen herom indeholdte en række anbefalinger til styrkelse af gennemsigtigheden i tildelingsprocessen, samt i forhold til imødegåelse af inhabiltet samt korrekt og rettidig afgørelsesskrivelser.

Maluginiarparput suliassaqaarfimmi ukiuni tulluittuni pisassiissutinik tunniussinermi innersuussutitta ilaat malinneqarsimanerat.

6.9. Nuussinert pisinnaatitsissutunik aalajangersaaffigineqarsimasut

Namminersorlutik Oqartussat nammineerluni nuussinernik pisinnaatitsissutunik aalajangersaaffigineqarsimasunik inunnut ataasiakkaanut ingerlatsineq ajorpoq, tassunga suliamik ingerlatsineq kommuninut suliassiissutigineqarsimammat.

Kommunit tassunga aningaasartuutigisaat Namminersorlutik Oqartussanit tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit utertinneqartarpoq.

Piumasaqaataavoq, kommunit kukkunersuisui suliamik kukkunersuiuineramik ingerlatsissasut aamma taakkua pillugit immikkut ittunik kukkunersuisutut oqaaseqaasiortassasut.

Kommunit piumasaqaatinik naammassinnerannik nakkutilliinikkut akiliutaagallartunik utertitsisarnermik suliamik tigusinissaannut tunngasoq, Isumaginninnermut Inatsisinillu atuutitsinermit Naalakkersuisoqarfiup ataani inissisimavoq, utertitassanik akiliuteqarnermik suliaq Aningaasaqarnermut Sulisoqarnermullu Aqutsivimmit suliarineqartoq.

Apeqqutigaarput Nakkutilliineramik suliassaqarfik kukkunersuiueq pillugu kukkunersuisut nalunaarutaannik misissuisarnersoq, taamaattoqanngilarli.

Taamaattoq oqaloqatigiinnermik ingerlasoqarpoq suliassaqarfimmi suliamik aamma aningaasaqarnermik akuleriimmik nakkutilliisoqartarnissaanik pitsaaneruseqarsissasut siunertaralugu.

6.10. Namminersorlutik Oqartussat aamma Naalakkersuisunut ilaasortat akornanni pisassaqaqatigiissutit

Ukiumut naatsorsuutit naammassineqarneranni suatsinni Inatsisartunut ilaasortat aamma Namminersorlutik Oqartussat akornanni ulloq 31/12-2018 pisassaqaqatigiissuteqarsinnaasimanera misissorparput.

Misissuinermi ilanngunneqanngillat ilaasortat inuussutissarsiornerannut imaluunniit inuinnartut Namminersorlutik Oqartussanik pisassaqaqatigiissutigisinnaasaat.

Misissuineq oqaaseqaasiornissamut pissutissiinngilaq.

7. Ingerlatsinermik kukkundersiuneq

Ingerlatsinermik kukkundersiunerimi misissorneqarput, Namminersorlutik Oqartussani aningaasat atugassiisutigineqartut iluanni atorluaalluni qanoq suliamik ingerlatsisoqartarnera, taamaaliornikut innuttaasunut sullissineq pitsaanerpaaq suliniutikinnerpaajulluni (nukissanik atuineq) ingerlanneqarnera paasinialugu.

Misissuinerimi sipaarsinnaassuseq, pilersitsisinnaassuseq aamma pitsaassuseq ilanngunneqarput.

Kukkundersiuneq ingerlanneqarpoq misissugassanik tiguisarluni aarlerinaataasinnaasunik pingaarutilittullu isigisanik naliliinikkut. Tassa kukkundersiunerimi suliassaqarfii/sammisat ataasiakkaat tamarmik ukiut tamaasa ilanngunneqarneq ajorput.

Pisortat Naatsorsuutaannik Kukundersiunerimi lleqqorissaarnissaq aallaavigalugu ileqqussaq nr. 7 naapertorlugu, uagut kukkundersiuisutut ingerlaavartumik inatsisit atortinneqarnerannik kukkundersiunerimi sammisat naapertuuttut inississavagut. lleqqussami sammisat assigiinngitsut aalajangersarneqarput, naapertuutsillugit ingerlateqqinneqartariaqartut:

- Sulianik aamma nukissanik aqutsineq
- Anguniagassanik angusanillu aqutsineq
- Pisortatigoortumik pisiniarnernik aqutsineq
- Ukiuni arlalinni aningaasaliissutitut suliniutit missingersuutaannik aqutsineq
- Pisortat tapiissuteqartarnerattut aaqqissuussanik aqutsineq.

7.1. Nakkutilliinermik suliassaqarfik

Nakkutilliinermi suliassaqarfimmi sammineqarput aqutsinermik iluseq, aarlerinaatinik aqutsineq aamma aningaasaqarnermik aqutsineq. Immikkuualuttut ataatsimoorlutik sipaarsinnaassuseq, pilersitsisinnaaneq aamma pitsaassuseq aallaavigalugu politikikkut aalajangiussanik nakkutilliisut.

Nakkutilliinermik suliassaqarfiup misissorneqarnerani Namminersorlutik Oqartussanit eqqaasaatersuutigineqaqqullugit makkua siunnersuutigineqarput:

- Missingersuutininik aqutsinerup nukittorsarneqarnera aningaasaliissutit qaammatinut aamma aningaasaqarnermi konnut agguataanerattut aqutugalugu
- Qaammatikkuutaartumik missingersuutit malitseqartinneqarnerannik eqqussineq
- Suliniutit anguniakkallu pillugit attaveqatigiinnerup nukittorsarneqarnera suliffeqarfiup iluani isumaqatigiissutinik aqutsinermik annerusumik atorneq aqutugalugu
- Suliniutinut aningaasaliissutit aqunneqarnerannut nukittorsaaneq, taakkununga nammineq piffissamik atuinnermut uuttuinerit aamma nalunaarsuinerit atorneqarnerisigut

- Tapiissutitut aningaasaliissutit atorneqarnerannut naliliinerit nukittorsarneqarnerat
- Avataanit pisiniartarfinit pisiniarnermi malittarisassanik sukaterinermik eqqussineq
- Aqutsisut paasissutissiinerisa nukittorsarneqarnerannut paasissutissatut tunngaviit pitsanngorsarnerat
- Ungasinnerusumut suliat aamma nukissat aqunneqarnerannik pitsanngorsaaneermik taamatullu anguniagassanut angusanullu aqutsinermik suliat nanginneqarnerat
- 2016-imi Kukkuersiuisut nalunaarutaannut Naalakkersuisut isummiussatik eqqarsaatersuutitillu akissuteqaatitut allaaseraat

Taakkununga akissuteqaatit maluginiarpavut aamma siunissami suliamik ingerlatsinitsinni akissuteqaatit taakkua ilanngutissavagut.

Immikkoortoq tulliuutoq immikkoortorlu 8 aamma misissuinerit anginerit innersuussutigineqarput.

Ilanngullugit maluginiarpagut aningaasaqarnermik aqutsinermi ineriartorneq pillugu nassuiaatit, taakku Politikkimik-Aningaasaqarnermillu Nalunaarusiami takuneqarsinnaapput.

7.2. EU-p innersuussutaanik malitseqartitsineq

EU Kommisioni Kalaallit Nunaannut piffissami 2014-2020 tapiissuteqarpoq.

Taamaattumik 2014-imi Namminersorlutik Oqartussani kingumut isiginiarneqaqqipput:

- Nunap aningaasaqarnerani tamakkiisumi sinaakkutit
- Aningaasaqarnermik aqutsineq (Public Financial Management)
- Missingersuutit ersarissuunerat aamma tamakkiisuunerat (Transparency and oversight of the budget)

Nalunaarutiginninnermi suliniutit arlallit innersuussutigineqarput – taakkununga ilanngullugit aningaasaqarnermik aqutsineq.

Suliaq pillugu ukiumut naliliinermik nalunaarusiaq suliarineqartarpoq, innersuussutit saqqummiunneqartut naapigiarniarlugit.

Nalunaarusiaq tunniunneqartoq kingulleq 2018-imi ukiumut naatsorsuutit kukkuersiorneqarnerannut atatillugu misissorparput.

7.3. Namminersorlutik Oqartussat aningaasaqarnermik aqutsinera

7.3.1. Sulianik aamma aningaasanik aqutsineq

Namminersorlutik Oqartussat aningaasaqarneranik aqutsinermik ineriartortitsineq Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfimmi inissisimavoq aamma tassunga ilanngullugu Aningaasaqarnermut Sulisoqarnermullu aqutsisoqarfimmi.

Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfimmi sulineq pingaarnertut missingersuutitut, missingersuutitut aqutsinermik aamma nukissanik atorluanerit tunngavoq, Aningaasaqarnermut Sulisoqarnermullu aqutsisoqarfimmi suliat pingaarnertut naatsorsuuserinermut, missingersuutitut malitseqartitsinermut aamma suliffeqarfimmi nakkutilliinermut (controlling) tunngassuteqarnerupput.

Namminersorlutik Oqartussat aningaasaqarneranik aqutsinermi missingersuutitut eqquutsitsineq annertuumik sulit suliarineqarpoq – suliniutit aamma angusat ataqatigiinnerat annikinnerusumik.

Taamaattoq suliaq ingerlatsinermik immikkoortortanut tunngatillugu (suliamik ilinniarfiit, ulloq unuarlu neqeroorutit, napparsimmaviit) siuarsimanerusutut nalilerneqarpoq, aqutsiveqarfinnut aamma naalakkersuisoqarfimmi pissutsinut naleqqiullugu.

Amerlanngitsuinnarnik assersuutissaqarpoq suliassatut isumaqatigiissutit, piginnaassutsinut aamma inuttaqassusissamut piumasaqaatit allaaserineqarnerisa uppersaataissaqarnerannut kisalu nukissat atornerqarsinnaasutut pigineqartut pillugit (suliassanut piffissaq atornerqartussa qoqqaanartoq pigineqartoq). Taamaattumik ataasiakkaaginnarnik assersuutissaqarpoq suliassat aamma nukissanik atuinerup ataqatigiinneranut uppersaatinik.

Qularnanngilaq aningaasanik aqutsinerup ineriartortinneranut tassunga aallarnissamut ukiut arlallit atornerqaaqassasut. Taamatuttaaq paasissutissatut tunngavissat maannamit pitsaanerungaartut pisariaqartinneqassapput, tassungalu soorunami aaqjissuussamik tapertaasumik soorlu allaffissornermi nukissat amerlanerusut pisariaqartinneqassapput.

7.4. Anguniagassanik aamma angusanik aqutsineq

Inuiaqatigiinnut siunertat sammisamut tassunga aalajangersimasumut aalajangersaanerit aallaaviatigut suliassaqarfimmut inatsisiliorneq tunngavigalugu ingerlanneqartarput.

Anguniagassanik aamma angusanik aqutsinermi pineqarput, anguniagassat taakkua aqutsisunit ulluinnarni qanoq nassuiaaserneqartarnerat, taamaaliornikkut suliffeqarfik angusassanut taakkununga piviusunngortitseqqullugu aqunneqarsinnaaqqullugu – aamma anguniagassatut inissineqartut qanoq anguneqarnissaannut malitseqartitsisarnerup issusia.

Suliaq taanna ullumikkut inuit ataasiakkaat iliuuseqarnerannit sunnersimaneqarpoq (periuseqarnermik ingerlatsisinnaanerup paarlattuanik). Taassuma nassataanik aqutsisut ataasiakkaat piginnaasaat aamma soqutiginninnerat apeqqaapput.

Qularnanngilaq aningaasanik aqutsinerup ineriartortinneranut tassunga aallarnissamut ukiut arlallit atornerqaaqassasut.

Taamatuttaaq paasissutissatut tunngavissat maannamit pitsaanerungaartut pisariaqartinneqassapput, tassungalu soorunami aaqjissuussa qoqqaanartoq soorlu allaffissornermi nukissat amerlanerit pisariaqartinneqarnerat.

Sunniutit nalilernerannik suliaq pingaartumik piginnaasanik ullumikkut suliffeqarfimmi immikkoortuni amerlanerpaani pigineqartunit allaanerusumik piumasaqaatitaqarmat, naliliisoqarpoq piginnaangorsaaqqinnermik pilersaarummik ingerlatsinermik annerusumik pisariaqartitsisoqassasoq.

7.5. Pisortat pisiniartarnerannik aqutsineq

Aningaasaqarnermut Sulisoqarnermullu Aqutsiveqarfimmi pisiniartarnermut allaffik pilersinneqarpoq. Immikkoortumi pisiniarnermi isumaqatigiissutinik pilersitsisoqarsinnaaneranut periarfissat misissorneqartarput, soorlu immikkoortumit neqeroorutitsinernik ingerlatsinerit ingerlanneqartartut imaluunniit siunnersuusiorfigineqartartut.

Napparsimmaveqarfinnut isumaqatigiissutinik pilersitsisoqarpoq, taakkua nassataannik napparsimmaviit Danmarkimi napparsimmaviit immikkoortuinut pisiniarnermut isumaqatigiissutinik pilersitsiput.

Manna tikillugu atortussanik amerlasuunik peqanngilaq, Namminersorlutik Oqartussat pisiaasa qanoq annertutigisortaat neqerooruteqartitsinernik ingerlatsiffiusinnaanerat (annertussutsit aamma periarfissat) pillugit, taakkunannga qanoq amerlatigisut maannamut isumaqatigiissutinik matussuserneqarsimasut aamma isumaqatigiissutit eqquutsitsinerat qanoq annertutiginersut, tamanna Namminersorlutik Oqartussani pisiniarnermik akisussaasunit ersersinneqartussaavoq.

Taamaattoq Aningaasaqarnermut Sulisoqarnermullu Aqutsiveqarfimmit nalilerneqarpoq, suliasaqarfimmi periarfissarpasuit suli atorneqanngitsut piusut.

7.6. Ukiuni arlalinni aningaasaliiffigisassatut suliniutit missingersuutaannik aqutsineq

Namminersorlutik Oqartussat ataavartumik aningaasaliiffigisassatut suliniutinik angisuunik ukiunilu arlalinni ingerlanneqartussanik suliaqartarpoq. Taakkua siornatigut Sanaartornermut Iluarsartuussinermullu aningaasaateqarfiup sinaakkutissaasa iluanni aqunneqarput.

Sanaartornermut Iluarsartuussinermullu aningaasaateqarfik naatsorsuuserinermi teknikkikkut aningaasaateqarfiuvoq, aningaasaliissutitut akuersissutigineqartut saqqummilaartinneqarnerannut sunniuteqaqataavoq, aningaasat suliniutinut aalajangiiffigineqareersunut suli atorneqanngitsunut.

Siornatigut Sanaartornermut Iluarsartuussinermullu aningaasaateqarfik misissuineramik ingerlatsiffigaarput, tassani inerniliunneqarluni Aningaasaateqarfik sanaartornermik suliniutit siuarsarneqarnerisa saqqummilaartinneqarnerannik sakkussaasoq pitsaasoq.

Aningaasaateqarfimmi aningaasaatit uninngatinneqarnerannut pissutaasut Aningaasaateqarfimmut akuttusuumiinnaq innersuunneqarsinnaasarput – kisianni Aningaasaateqarfiup ajornartorsiutit saqqummersittarpai.

Missingersuutinut inatsisip akuersissutigineratigut Aningaasaateqarfiup atorunnaarsinneqarnissaa aalajangiunneqarpoq. Aningaasanut uninngaannartunut tunngaviit qularnanngitsumik atuutiinnsapput, immaqali Aningaasaateqarfiup atorunnaarsinneqarneratigut taamak saqqumitiginatik.

Aningaasaliinernik ukiunik arlalinnik sivirususilinnik suliaqarneq nukittorsarneqarpoq, suliassaqarfimmut pilersaarutit aamma nuna tamakkerlugu pilersaarusionerup aaqqissuussaanagerusup eqqunneqarnerisigut. Suliniutit aallaaviatigut Aningaasanut Inatsit aqqutigalugu taamaallaat akuersissutigineqartalissapput, suliniut suliassaqarfimmut pilersaarutinik suliaqarnerup iluaniissimappat aamma sanaartugassatut pingaarnersiorneqarsimappat.

Tamatuma kinguneratigut suliniutit aningaasaliiffigineqartut anginerit ingerlanneqarlutik naammassineqarnerannut qularnanngitsumik nukittorsaataassagunarpoq.

Aningaasaliiffigineqarlutik suliniutit ingerlaavartut naammassineqarnissaannut tapertatut, suliniutitut ilutsit assigiinngitsut ineriartortinneqarput, taamaattoq atorineqarnerat assigiinngisitaarlutik.

7.7. Pisortat tapiissutaannik aqutsineq

Allaffissornermik immikkoortortaq annertuumik akisussaatinneqarpoq Namminersorlutik Oqartussat tapiissutiniq aaqjissuussaaniq ingerlatsinermut, tassannga tapiissutit allaffissornerannut periusissat aalajangersorneqartarput.

Suliassaqarfinni amerlanerpaani qinnuteqaatinik ingerlatseriaatsit, tunniussisarnermi ingerlatseriaatsit aamma killissarititaasut tamakkiisumik allaaserineqarsimapput, taamatullu malitseqartitsinerit aamma tapiissutiniq pissarsisut nalunaaruteqartarnerannut tunngasut.

Suliassaqarfiit ilaanni suliniutigineqarsimavoq tapiissutit kissaatigisatut sunniuteqarnerannik malittarinninnissaq, suliarli taanna suli atuutilersinniarneqarnermiippoq.

8. Ingerlatsinermik kukkunersemiilluni misissuinerit angisuut

Misissuisitsinerit angisuut Kukkunersemiinermut Ataatsimiititaliamit imaluunniit Naalackersuisunut ilaasortanit aallartinneqartarput.

Misissuinerit angisuut pilersaarusiorneqartarput misissuinerimi sammisassaq aalajangersimasoq aallaavigalugu, taakkunani ilanngunneqartarput aningaasaqarnermut aamma inatsisinut tunngasut.

Sammisassat Kukkunersemiinermut Ataatsimiititaliamit imaluunniit Naalackersuisunut ilaasortanit siunnersuutigineqarsinnaapput, soorlu Deloitte avataanit kukkunersemiisutut nammineq sammisassanik siunnersuuteqarsinnaasartoq.

8.1. Misissuinerit anginerit Kukkunersemiinermut Ataatsimiititaliamit inniminnerneqartut

Kukkunersemiinermut Ataatsimiititaliamit 2017-imi misissuineq angineq inniminnerneqarpoq, ilaasunik kiffartuussinermik isumaqatigiissutinik tunniussinermik ingerlatsinermut tunngasoq.

Misissuineq ingerlanneqartoq pillugu nalunaarusiaq 2018-ip aallartinnerani tunniunneqarpoq, aamma naammassineqarsimasutut isigineqarpoq Kukkunersemiinermut Ataatsimiititaliap 2017-imut ukiumut naatsorsuutaanut isumaliutissiissutikkut.

8.2. Naalackersuisunut ilaasortamit misissuinerit anginerit inniminnerneqartut

2018-imi misissuinerinik angisuunik immikkoortunik Naalackersuisunut ilaasortanit inniminniisoqarsimangilaq.

9. Pisortat ingerlatsiviutaannik namminersortitanik kukkuner-siuineq

Pisortat ingerlatsiviutai namminersortitat tassaapput Namminersorlutik Oqartussat inatsisilerinermut immikkoortorta qarfiata ilaanniittut. Pisortat ingerlatsiviutai namminersortitat ukiumut naatsorsuutaat, Namminersorlutik Oqartussat ukiumut naatsorsuutaasa katinnerannut ilaapput.

Pisortat ingerlatsiviutai namminersortitat tassaapput:

- Inuusutissarsionermik ilinniarfiit
- Ilisimatusarfik

Ingerlatsiviit taakkua nammineq ingerlatsinermut siulersuisoqarput, taakkua ingerlatsinermut naatsorsuutini aamma namminneq saqqummiussisarput, kukkuner-siuunit uppersaaserneqartu-nik.

Ingerlatsinermik naatsorsuutit kukkuner-siukat kukkuner-siuunit nangaassutissaqaratik aamma ilanngussatut paasissutissanik tunniussigatik uppersarneqarput.

9.1. Ilisimatusarfik

Ilisimatusarfiup naatsorsuutaannik kukkuner-siuinermut atatillugu ilisimatusarnermik suliniutit avataanit aningaasalersorneqartut naatsorsorneqarneranni unammilligassaqarpoq – aamma taak-kununga ilanngullugit tapiissutini ataasiakkaani sinneruttumik aningaasaliissutit naatsorsornerat.

Ilisimatusarfik 2018-ip ingerlanerani qulaajaanermik suliamik ingerlatsivoq suliassaqqarfik allaffissor-nikkut nukittorsaavigineqarluni – sinneruttumik aningaasaliissutit naatsorsorneqarnerannut tunnga-tillugu, kisianni aamma ilisimatusarnermik suliniutit avataanit aningaasalersorneqartut pillugit anin-gaasaqqarneranni uppersaanermut tunngassuteqartuni.

10. Suliffeqarfiit nammineertitat kukkuneriorsiorneqarnerat

Suliffeqarfiit nammineertitat tassaapput Namminersorlutik Oqartussat inatsisilerinermut immikkoortotaqarfiata ilaanniittut aamma tassaallutik suliffeqarfiit:

- Nukissiorfiit
- Mittarfeqarfiit
- Asiaq

Suliffeqarfiit nammineertitat Namminersorlutik Oqartussat ukiumut naatsorsuutaannut ilaangillat, namminerisamik ukiumut naatsorsuutinik saqqummiussisarput.

Kukkunersiuusut nangaassuteqarnatik uppersaapput, aamma Nukissiorfiit aamma Asiaq ukiumut naatsorsuutai pillugit ilanngussatut paasissutissanik saqqummiussisoqarpoq

10.1. Naatsorsuuserineq pillugu nalunaarut nutaaq

Namminersorlutik Oqartussat suliffeqarfiutaasa nammineertitat naatsorsuusiortarnerat pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 22, 22. december 2017-imeersukkut, ingerlatsivinnut nammineertitanut naatsorsuuserinermi malittarisassat nutaat atulersinneqarput.

Nalunaarutip nassataanik 2018-imi ukiumut naatsorsuutit saqqummiunneqassapput, Kalaallit Nunaanni Ukiumut nalunaarutit pillugit Inatsit atuuttoq naapertorlugu (suliffeqarfinnut namminersortunut), taassuma malitsigisaanik pineqarpat, suliffeqarfik Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartoq inuiaqatigiit ingerlanneqarnerat tunngatillugu ingerlanneqartoq, taanna inatsisit immikkut ittut atorlugit aqqissuussiffineqassaaq.

Nalunaarut atuuppoq ukununga Nukissiorfiit aamma Asiaq, Mittarfeqarfinnut aatsaat atulersinneqassaaq ukiumi naatsorsuuseriffiusumi 2019.

Nalunaarutip nutaap nassataanik Mittarfeqarfinni sanaartukkatut pigisat nalilerneqarnerat allanngortinneqassapput, soorlu nalunaarutikkut sanaartukkanut nutaanut aningaasaliissutit nalinngannut inissiinermut kinguneqassasoq.

10.2. Nukissiorfiit

Immikkoortoq tulliuuttoq Nukissiorfiit ukiumut naatsorsuutaanut kukkunersiuusut oqaaseqaataat aamma ilanngunneqarpoq:

”Naatsorsuutit pillugit nalunaarutip nutaap malitsigisaanik, Nukissiorfiit siunissami ukiumut naatsorsuutit saqqummiussissassapput, suliffeqarfinnut namminersortunut ukiumut naatsorsuutit pillugit inatsisit qaqugukkulluunniit atuuttut periuseralugit, namminersortutik oqartussat suliffeqarfiutaat inuiaqatigiit eqqarsaatigalugit ingerlanneqartoq immikkullu inatsisiliormik malittarisassalik pineqarmat, nikingassutinik atuuttunik imalimmik ukiumut nalunaarummik saqqummiussissaaq.

Sanaartukkatigut pigisat ilanngunneqassapput pigineqalernerannit pisiarineranni akiat piffissakkuutaartumik ullumimut nalikilliarturnerat ilanngullugit – taamaattoq naliusup qaffasinnerpaap assigissavaa pigisat siunissami ilanngaaseereerluni pisiarinerani nalinga (ilanngaaseereerluni isertitanik utertitsineq). Allatut oqaatigalugu, ilanngaaseereerluni isertitat nalikilliliinermik matussusiisinaanngippata, pigisat nalingannik nalikilliliinermik ingerlatsisoqassaaq, ingerlaavartumik nalikilliliinerit sinneruttut ilanngaaseereerluni isertitat iluanniittussanngorlugit.

Manna tikillugu Nukissiorfiit annermik ernialersuineramik aamma sanaartukkatigut pigisat pisiarineranni akiisa nalikillineqarnerannik ingerlatsisarsimavoq.

Ulloq januaarip 1.-at 2018, akit assigiissinneqarnerat eqqunneqarpoq – taamaattoq sullitat aalisakanik tunisassortut tassunga ilanngunnagit. Tamanna ingerlanneqarpoq siornatigut aningaasartuutitut tunngaveqarluni akigititanik inissiinermik akigitat minnerpaat nalingannik akigitasatut inissiinikkut (taamaattoq akit appasinnerpaaffissaannik qaffasinnerpaaffissaannillu inissisoqarpoq).

Tamatuma nassataanik Nukissiorfiit isertitaat 153 mio.kr.-it miss. appariaateqarput, taakkuali ilaatigut kiffartuussinermit isumaqatigiisummik akiliuteqarnikkut aamma Namminersortutik Oqartussanit taarsigassarsiat sivirusumik akilersugassat erniaasa appartinneqarnerisigut taarserneqassapput.

Taamaaliormerli isertitat appariaataannik tamakkiisumik matussusiisinaanngillaq. Tassa amigartoorutinik pilersitsisoqarpoq taassumalu nassataanik angusat 0-imik inissisimasinnaanerisa iluanni nalikilliliinerit anguneqarsinnaajunnaarput. Taamaattumik sanaartukkatigut pigisanik nalikilliliisoqartariaaqarpoq.

Nukissiorfinnit nalikilliliinissamut pisariaqartitsineq 1,6 mia. kr.-inut naatsorsorneqarpoq – kiffartuussinermit isumaqatigiissutinit aningaasat 72 mio.kr.-it ilanngunneqarnerisa kingorna.

Tamanna sanaartukkani siullertut nalikillisassanut ilaasuni ukiumut nalikilliliinerit 113 mio. kr.-it missaannik annikillineqarnissaannik nassataqarpoq, naatsorsuuserinermit nalunaarummik nuukiartuaarnermit atatillugu.

Nalikilliliineq ima paasineqassaaq, pigisat atuuffiisa nalaanni suliffeqarfiup sullissineranut 1,6 mia.kr.-inik ikippallaanik akiliuteqaqqusisoqartoq. Aningaasat pigisanik nutaanik aningaasaliisuteqaqqinnermi atorineqartussaagaluartut, pigisat taakkua nungullarneranni.

Nalikilliliineq, naatsorsuuserinermit malittarisassat nutaat nassataanik ingerlatseriaatsimik allannguinermut atatillugu ingerlanneqarmat, nalikilliliineq nammineq aningaasaatini naatsorsuuserinermit ingerlatsiffiqineqassaaq.

Tamatuma aamma nassataanik, pigisat siullertut nalikillineqartussanut ilaasut nalikillineqarnissaannut pisariaqartitsinerat siunissami utertinneqarnerat, nammineq aningaasaatit aqqusaarlugit ingerlassaaq.

Nalikilliliinermik pisariaqartitsinerup naatsorsoqqinneqarnerani periusissaq suliffeqarfimmit aalajaangiiffigineqarpoq, angusat inernerat kaaviiaartitanit +/- 2,5 procentimik qaangiippat, nalikilliliinermut misiliut aallartinneqassaaq.

Tassunga naleqqussaanerit suliffeqarfiup ingerlanneqarneranut sunniuteqassapput – nammineq aningaasaatit aqutigalugit nalikilliliinernik utertitsineq pineqarsimangippat.

Suliffeqarfimmi qulaani allannguutit pineqartut aqutsisut nalunaarutaanni nassuiarneqarputtaa.

Aqutsisut sanaartukkatut pigisani nalimik inissiinerat isumaqatigaarput aamma taakkua ukiumut nalunaarummi allaaserineqarnerat.”

10.3. Mittarfeqarfiit

Mittarfeqarfiit ukiumut naatsorsuutaannut Kukkunersuiusut uppernarsaanerannut nangaassutit tuliuttut ilanngunneqarput:

”Sanaartukkatut pigisat nalinginik inissiineq aamma taakkuninnga nalikilliliinernit ingerlanneqartut siunertaraat, suliffeqarfiup nukimmik atuinerata ersersisinneqarneratut, aamma ingerlatsiviup ernialersuisitsisinnaaneranut aamma sanaartukkatut pigisat pigiunnaarsinnaaneranut periarfissai eqqarsaatiginagit, taakkununnga aningaasaliineq Aningaasanut inatsimmi aningaasaliissutit aqutigalugit ingerlanneqartarmat.

Namminersornerullutik Oqartussat suliffeqarfinnut namminersortitanut naatsorsuuserinermut nalunaarutaat naapertorlugu, sanaartukkatut pigisap nalinginik nalikilliliisoqassaaq, sanaartukkatut pigisap nalinga ajornerulersimappat – aamma nali ajornerulersoq qaangiutilertortuunngippat.

Soorlu aqutsisut nalunaarutaanni ersertoq, ulloq 31.12.2018 aqutsisut uppernarsaatissatut tunngavissaqarsimangillat, nunap naqqata allanngoriartornera pissutigalugu mittarfiit ajoqqusersimasu – imaluunniit Kalaallit Nunaanni mittarfiit aaqqissuussaanerannik allanngortitsinissamik eqqarsaatersuutit ingerlasut kingunerannik naatsorsuuserinermik ingerlatsiffigineqarsimasut nalingisa nalikillilineqarnissaannut pisariaqartitsinermut.

Taamaattumik Kangerlussuarmi mittarfinnik, timmisartut uninngaartarfiinik il.il. nalimik katillugu 290 mio.kr.-inik inissiineq nangaassuteqarfigaarput”.

11. Paasissutissat allat

11.1. Pisortat uppersaanerat ukiumilu naatsorsuutini kukkunerit iluarsineqarsimangitsut

Immikkoortunik kukknersioruminaatsunik kukknersiuinitsinnut atatillugu Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfimmi aqutsisut ukiumi naatsorsuutit pillugit uagutsinnut uppersaapput.

11.1.1. Ukiumi naatsorsuutini kukkunerit iluarsineqarsimangitsut

Kukknersiuinermi malittarisassat nunat tamat akornanni atuuttut malillugit pisussaavugut ukiumut naatsorsuutini kukkunerit iluarsineqarsimangitsut pillugit paasissutissiissalluta.

Taamatut paasissutissiisoqassaaq Inatsisartut aamma Kukknersiuinermut Ataatsimiititaliaq tamanna pillugu ilisimatinneqarnissaat qulakkeerniarlugu.

Naatsorsuutit pillugit paasissutissani kukkunerit aamma amigaatit iluarsineqarsimangitsut

2018-imi ukiumut naatsorsuutini kukkunerit imaluunniit amigaatinik malunnaatilinnik naammattoorisooqarsimangilaq.

11.2. Suliat allat

2018-imi ukiumut naatsorsuutitut kukknersiuusutut oqaaseqaammik saqqummiussinitta kingorna, Namminersorlutik Oqartussanut suliasat tulliuuttut ingerlappavut.

11.3. Siunnersuinermit ikiorsiinermillu suliat

Suliat siunnersuinermit ikiorsiinermillu tunngasut akuerinnginneranni ataasiakkaani tamani qulakkeeqqaarparput suliasat Namminersorlutik Oqartussanut kukknersiuusutut uppersaalluta isumagininnitsinnik arlaannaannilluunniit illersuisuusussaanginnitsinnik qulalersitsisinnaanersut.

2016-imi kukknersiuusutut nalunaarummik 02.05.2017 ulloq tunniussinitta kingorna, uppersaarnermik suliasat tulliuuttut uku suliaaraavut:

- Ilisimatusarfimmi inuit paasissutissartaasa eqquatinneqarnerannik naliliinermik ikiunneq
- Ilisimatuarfimmik allangortitsinerup kingorna ukiut siulliit qulit qaangiunneranni naliliinermik ingerlatsineq
- Ukiumut nalunaarummik suliaqarnerup siorna ukiumut nalunaarummut uppersaatinik katersinermi aamma pitsaassusiannik qulakkeerinninnermi ikiunneq

12. Uppernarsaaneq

Inatsisit naapertorlugit matumuuna uppersassavarput, inatsisit naapertorlugit arlaannaannulluunniit attuumassuteqartussaanginnermik piumasaqaatit naammassigatsigit, aamma kukkumersuine-rup nalaani paasissutissat qinnutigisimasavut tamaasa pissarsiarisimagatsigik.

Nuuk, ulloq 2. maj 2019

Deloitte

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

Bo Colbe

statsautoriseret revisor

Ilanngussaq 2 – Kukkuersiunerup siunertaa, ingerlanneqarnera, annertussusia kiisalu akisussaaffinnik agguataarineq

Kukkuersiunerup siunertaa annertussusialu

Kukkuersiunerup siunertaraa ukiumut naatsorsuutit uppernarssusiannik qulakkeerinninnissaq, aammattaaq uagut akisussaaffigaarput naatsorsuutit malunnaatilimmik kukkuneqannginnissaat amigaateqannginnissaallu misissussallugit, naatsorsuutillu tunniunneqarneranni aningaasat atugasarititaasut aningaasaliissutaasimasunut, Inatsisartut aalajangiiffigisimasaannut allanut, inatsisinut najoqqutassianullu allanut kiisalu isumaqatigiissutaasimasut suleriaatsillu naliginnaasut, tassunga aamma ilanngullugit Namminersorlutik Oqartussat naatsorsuuserinermi perusiat aamma nakkutillinermi atuutsinneqartut ilanngullugit naleqquttuussusiannik nakkutilliissalluta.

Ukiumut naatsorsuutininik kukkuersiuneq ingerlanneqarpoq kukkuersiuneq pillugu nunani tamaalani najoqqutassat aamma nunatsinni kukkuersiuisunut inatsimmi piumasaqaatit ilanngullugit Kommunit aamma Namminersorlutik Oqartussat missingersuutaat naatsorsuutaallu pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 26, 28. november 2016-imeersoq kingorna allannguutitalik naapertorlugu.

Kommunit aamma Namminersorlutik Oqartussat missingersuutaat naatsorsuutaallu pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 26, 28. november 2016-imeersup akuerineqarneranut atatillugu pingitsoorani Namminersorlutik Oqartussat kukkuersiorneqarneranni Pisortat Naatsorsuutaannik Kukkuersiunerermi Ileqqorissaarnissaq naapertorlugu ingerlatsisoqassasoq, taanna Pisortat Naatsorsuutaannik Kukkuersiunerermi Ileqqussani (SOR) erseqqissarneqarpoq.

Tamassuma nassataanik – ukiumut naatsorsuutit eqqortuunnerannik aningaasaqarnikkut kukkuersiunerminik ingerlatsinerup saniatigut aamma ingerlatsinerminik kukkuersiunerminik suliaqartoqartassasoq soorlu inatsisit atortinneqarnerannik kukkuersiuneq (inatsisit malittarisassallu malinneqarnerannik nakkutiginninneq) siornatigut suliaasartumit annertunerulersoq, siornatigut kukkuersiuneq kukkuersiuisut ileqqorissaarnissaat naapertorlugu taamaallaat ingerlanneqartarpoq.

Kukkuersiunermit aallaavittut aarlerinaataasinnaasunik aaqjissuussaasumik naliliinermik ingerlatsivugut, taamaaliornikkut naatsorsuutini inissitsikkat pingaarnepaatut isigineqarlutik, aamma namminersorlutik oqartussat naatsorsuuserinermik aamma nalunaaruteqarnermik aaqjissuussaanut taamatullu suliamik ingerlatseriaasiannut allanut, kukkuluttornissamut aarlerinaatit annerpaartaannik isiginninniarluta. Kukkuersiunerermi siunertaanngilaq, kukkunernik soqutaanngitsunik ukiumullu naatsorsuutit ataatsimut naliliiffigineqarnerannik allannguisussaannngitsunik nassaarniarnissaq iluarsiinissarluunniit.

Nalornissutaasinnaasunik naliliiniarnitsinni tunngavissaraagut paasissutissat pissarsiariniarsimasagut, ilaatigut pissutsinut makkununnga atuuttunut tunngasut:

- Inatsisit attuumassuteqartut pissutsillu allat avataaneersuneersut
- Suliat naatsorsuusioriaaserlu atorneqartog
- Anguniakkat, periusissatut aalajangiussat niueqatigiinnermullu tunngasuni nalornissutaasinnaasut
- Sulinermi periutsit aamma Namminersorlutillu Oqartussat iluani nammineq nakkutilliineq
- Allaffissornikkut aaqqissuussineq, pilersuisinnaassuseq piginnaasallu.

Kukkunersiuneq pingaarnertut ingerlanneqartarpoq namminersorlutik oqartussani kukkunernik amigaatinillu pingaarutilinnik naaperiaaniarluni nakkutilliinertut nammineq aaqqissuussineranik misileraaneq. Nakkutilliinerit tassaasinnaapput aaqqissuussaarnermik imaluunniit elektroniskimik namminerluunniit nakkutilliissutinik misilittaanerit. Taamaattumik it-mik atugaqarneq Nunap Karsiata ukiutumut naatsorsuutaanut qanoq sunniuteqarnerisq misissorsimavarput.

Taamatuttaaq kukkunersiuneq naatsorsuineramik misissueqqissaarnermik imaqarpoq, kiisalu aningaasaliissutit atuinerillu akornanni nikingassutit pingaarutilit pillugit nassuiaatit nalilersorneqarsimallutik.

Kukkunersiuneq taamaallaat ilanngussanik nuussinernillu pisariaqartutut nalilersimasatsinnik misissuineramik imaqarpoq - imaluunniit malittarisassat immikkut ittut malequnneqarnerat naapertorlugit ingerlanneqarluni.

Ukiutumut naatsorsuutini kukkunerit pingaarutilit iliutsini ilaginnaanernilu piaarinani piaaraluniluunniit pisimasuusinnaapput. Pingaarutilitsigut kukkunernik pinngitsoortitsinissamut periarfissat, tassunga ilanngullugit peqquserlunnerit innarliinerillu, siullertut pingaarnertullu nalunaarsuisarnermut systeminik sulinermilu periutsinik aaqqissuussinerit aqutugalugit suliffeqarfiup iluani nakkutilliinerup tutsuiginartuunissaanik qulakkeerinnissutaasussaapput.

Kukkunersiuinitta ingerlannerani suliassaqarfitta iluanni qularneq pisarialik atorlugu pissutsinik malussarniartussaavugut taamalu peqquserluttuliornerit innarliinerilluunniit allat maluginiartussaallutigit. Kukkunersiuinitsinni makkua oqallisigisimavagut:

- peqquserlunneq pissutigalugu ukiumut naatsorsuutit pingaarutilinnik kukkuneqarsinnaanerannut aqutsisut naliliinerat
- aarlerinaataasinnaasut taamaattut pinaveersaartinniarlugit naatsorsuuserineramik nakkutilliinermillu aaqqissuussinerit aqutsisunit atuutsinneqartut pillugit aqutsisut naliliinerat
- peqquserluuteqarsimaneq pillugu imaluunniit peqquserluttoqarsimanageranik pasitsaassaqarneq tunngavigalugu aqutsisut ilisimasaannik nalilinerit.

kukkunersiuinermi maluginngitsoorneqarsinnaapput, kukkunerit taamaattut isertorniarneqartarmata isertuunneqarlutilluunniit. Pissutsinik taamaattoqarneranik ilimatsaatsitsisunik naammattuugutta suliffeqarfimmi aqutsisut qanimut isumaqatigiissuteqarfugalugit ilimatsaassaq eqqortuunersoq tunngavissaqannginnersorluunniit paasinialugu sukumiinerusumik misissuineramik ingerlatsisussaavugut.

Kukkunersiuinerup ingerlanneqarnera

Ukiup ingerlanerani aamma ukiup naanerani kukkunersiuinermik ingerlatsivugut. Kukkunersiuineq aatsaat naammassineqassaaq kukkunersiuinermik atsiorluta uppersaanitsigut.

Ukiuumut naatsorsuutiniq suliaqarnitta annertussusia aalajangerneqartarpoq taakkununga malunnaatilimmik kukkusoqarsinnaaneraniq ataatsimut naliliineq aallaavigalugu.

Kukkunersiuineq ingerlanneqarpoq uppersaanitsatut misiliutinik tiguisarluni nakkutilliinikkut – imaluunniit naatsorsuutini atukkat eqqortuussusiannik uagut allatut uppersaanitsivut, soorlu misiliutinik tiguisarluta uagut uppersaanitsineqartartugut naatsorsuuserinermik maleruaqqusat malinneqarnerannik innersuutit, uppersaanerit akiliinissanullu ileqqoreqqusat malinneqarsimanerat pil-lugit.

Aningaasaliissutit naatsorsuutaat Inatsisartut aningaasaliissutaannut aamma ilassutitut aningaasaliissutaannut naligiissitsinermik ingerlatsivugut, malunnaatilinnik nikingassuteqartut suliffeqarfinni aqutsiveqarfinnulluunniit attuumassuteqartunut naatsorsuuserinermi uppersaanitsat misissorlugit, nikingassutit tunngavissaqarnerannik nakkutilliilluta.

Kukkunersiuinikkut uagut nammineq uppersaanitsippugut, namminersorlutik oqartussanit aningaasaqarnermi pigineqartutut nalunaarsorsimassut ilumut pigineqarnerat aamma naatsorsuuserinermi periutsit atuuttut naapertorlugit taakkua nalilersorneqarsimasut. Aammattaaq nalilerparput, akiitsutigut pisussaaffiit, namminersorlutik oqartussanit pisussaaffigineqartut ilanngunneqarlutik illersorsinnaasumik uuttorneqarsimanerat, kiisalu naatsorsuutini inissitsikkat eqqortumik piffissalersugaasimasut ukiumullu naatsorsuutini eqqortumik inissitsiterneqarsimanersut.

Misissorparput, ulloq kukkunersiuusut uppersaanitsimmik atsiornerisa kingorna pissutsit pingaarutillit tamarmik ukiumut naatsorsuutini eqqortumik ilanngunneqarsimanerat.

Ukiuumut naatsorsuutiniq kukkunersiuinitsinnut atatillugu kukkunersiuinermi ileqqorissaarnissaq mallillugu, paasissutissat arlaallit pingaartumik immikkoortuni kukkunersioruminaatsunut tunngasut pil-lugit Aningaasaqarnermut naalakkersuisoqarfimmik oqaloqateqartarpoq. Tamakku tassaasinnaapput paasissutissat pisussaaffiusinnaasunut tunngasut, soorlu taarsigassarsinermi sallunaveeqqusiinerit, qularnaveeqqusiinerit, eqqartuussivikkut suliaasiissutit peqquserlunnerillu, avatangiisinit tunngasut pisimasulluunniit ullup oqimaatigiissitsiffiusup naatsorsuutinillu inissitsiteriffiusup kingorna saqqummersut, immikkut ittumik nalorninartorsiorititsingikkunik qularnartoqarsinnaasut.

Ukiuumut naatsorsuutit ataatsimut isigalugit nalilersimavagut, tassunga aamma ilanngullugu namminersorlutik oqartussani naatsorsuineri ileqqoq atuutsinneqartoq paasissutissanik naammattumik tunniussinersoq.

Kukkunersiuusup nalunaarusiornera

Ukiuumut naatsorsuutiniq kukkunersiuinerup naammassinerani suliaq kukkunersiuusumit uppersaanitsineqassaaq. Kukkunersiuusup uppersaanerit oqaaseqaatitaqanngippat imaluunniit paasissutissanik ilanngussartaqanngippat, ima paasineqassaaq:

- Ukiuumut naatsorsuutit saqqummiunneqartut kukkunersiorneqartullu naatsorsuuserinermik maleruaqqusat naapertorlugit suliarineqarsimasut

- Ukiumut naatsorsuutit Namminersorlutik Oqartussat pigisaannik akiligassaannik, aningaasaniik kaaviaartitsineranik, aningaasaqarnermi inissisimaneranik aamma Namminersorlutik Oqartussat pigisai aallaavigalugit angusat pillugit eqqortumik takutitsinermik tunngaveqartut
- Suleriaatsinik aamma illup iluani nakkutilliinermik pilersitsisoqarsimanera ukiumut naatsorsuutitut ilanngunneqarsimasunut tapertaasussatut, taakkua aningaasaliissutigineqartunut naapertuunnerat, Inatsisartut aalajangiussaannut allanut, inatsisinut aamma najoqqutassianut allanut kiisalu isumaqatigiissutaasimasunut taamatullu ingerlatsinermut nalinginnaasumut.

Kukkunersiuinerup naammassineranut atatillugu, kukkunersiuusut ukiumut naatsorsuutit pillugit nalunaarutaanni, naatsorsuuserinermi kukkunersiuinermilu pingaaruteqarnerpaat nassuiaateqarfigissavagut kiisalu kukkunersiuinermik suliarput tunuliaqutaralugu inerniliissalluta. Ukiumut naatsorsuutit kukkunersiuinitsinni immikkut erseqqissaatit, nalunaarutit assigisaallunniit uagutsinnut tunniunneqarsimappata, uagut paasinnittaaserput naapertorlugu ukiumut naatsorsuutitut pingaaruteqarsinnaasorisavut pillugit kukkunersiuusutut oqaaseqaammik tamanna erseqqissaatigissavarput.

Ilanngullugu ukiup ingerlanerani kukkunersiuusut oqaaseqaataannik tunniussissaagut kukkunersiuinermik suliamik ingerlatsisimagutta immikkut inerniliinissamik tunngavissaqarsorisatsinnik imaluunniit tamanna pisariaqartutut isigigaangatsigu.

Kukkunersiuinermut atatillugu naatsorsuuserinermik aamma nalunaarsueriaatsini, Namminersorlutik Oqartussat nammeneq nakkutilliissutaanni imaluunniit niuerneramik ingerlatseriaatsini assigisaanniluunniit sanngeeqqutinik imaluunniit amigaatinik naapertuutinngitsunilluunniit paasisaqarutta, tamanna Namminersorlutik Oqartussanut ilisimatitsissutigineqassaaq ikiorsiisinnanitsinnik siunnersuummik ilallugu. Amigaatit malunnaatillit pineqarpata imaluunniit uagut kissaatiginartikkutsigu pissutsit kukkunersiuusut nalunaarutaanni ilanngunneqassapput. Erseqqissaatigiumavarputtaa qkiumut naatsorsuutit kukkunersiuinermi sanngeequtaasinnaasut, amigaataasinnaasut imaluunniit naapertuutinngitsut Namminersorlutik Oqartussat naatsorsuueriaasiani nalunaarsueriaasianiittuluunniit kukkunersiuinermik pilersaarusionermi tamaasa nassaariniallugit siunertarineqartangimat.

Kukkunersiuinerup ingerlanerani pissutsinik ilisimasaqalissagaluarutta tunngavissalimmik pasitsanartaqarneranik, qullersaqarfimmi ilaasortat ilaannik taarsiisussaataitanermik pineqaatissinneqarsinnaanermilluunniit akisussaataalersinnaasunik, inatsisit naapertorlugit kukkunersiuusut oqaaseqaataanni paasissutissanik ilanngussisussaataavugut.

Uagut kukkunersiuusutut nipangersimasussaataavugut tamatumalu nassataanik kukkunersiuinerup nalaani paasissutissanik allanut oqaatigeqqusaanngitsunik paasisaqassagaluarutta ingerlatitseqqissinnaanata. Taamaattoq nipangersimasussaataanerup taassuma iluaniinngillat paasissutissat inatsisit, eqqartuussiviit, isumaqatigiinniartitsisartulluunniit aalajangiussaata imaluunniit pisortat sinerlugit nakkutilliinermik imaluunniit nammeneq inatsisaatsuliornissamut illersorniarluni paasissutissat saqqummiunneqarnissaannik pisariaqartutut nalilerneqartut.

Allamik isumaqatigiissuteqartoqarsimangippat Namminersorlutik Oqartussanut attaveqarnerput elektroniskimik ingerlavoq, tamanna naapertuuttut isigineqartillugu. Taamaattoq internetti atorlugu attaveqatigiinnerup aarlerinaatigaa, paasissutissat isertuunneqartussat paasissutissiivigineqartumullu naatsorsuussat allanit atuarneqaratarsinnaanerat. Taamaattumik attaveqatigiinneq internetti aqqutigalugu ingerlanneqarsimatillugu ajoqqusiisimasinnaanerit akisussaaffigisinnaanngilagut, soorlu paarlattuanik Namminersorlutik Oqartussat assingusumik akisussaatailersinnaanagut.

Akisussaaffiup avinneqarsimanera

Inatsisit malillugit kukkunersiuinermi ukiumut naatsorsuutitut tunngatillugu Namminersorlutik Oqartus-sani aqutsisut kukkunersiuisullu akornanni akisussaaffeqarneq imatut agguataarneqarsimavoq:

Aqutsisut akisussaaffiat

Aqutsisut akisussaaffigaat Namminersorlutik Oqartussat naatsorsuuserinissaat inatsisini malittarisassat taakkununga atuuttut malillugit, pigisanillu aqutsinerup tutsuiginartumik nakkutigineqarnissaa, ilaatigut suliffeqarfiup iluani nakkutilliinermut systeminik tutsuiginartunik pilersitsinikkut, Namminersorlutik Oqartussat naatsorsuuserinissaa pigisanillu aqutsinerup naammaginartumik nakkutigineqarnissaa, kiisalu kukkunersiuinermi tunngavissaq pisariaqartinneqartup piunissaa.

Aqutsisut akisussaaffigaat sulinermi periutsit kiisalu nalunaarsuinermi nakkutilliinermilu aaqqissuusat siunertamut tulluurtut atorlugit ingerlatsinerup isumannaatsuunissaanik qulakkeerinninneq, piaaraluni piaarinaniluunniit kukkunerit pitsaaliorneqarlutillu paasineqarnissaat kiisalu iluarsineqarnissaat siunertaralugit.

Aqutsisut aamma akisussaaffigaat ukiut tamaasa ukiumut naatsorsuusiortarnissaaq, naatsorsuusiortarnermi aalajangersakkat inatsisillu naatsorsuusiortarnermut nalunaarummi allassimasut malillugit. Aamma aqutsisut akisussaaffigaat kukkunersiuisup paasissutissanik tamanik kukkunersiuinermi suliasat aaqqinnissaannut pisariaqartinneqartunik pissarsinissaat.

Kukkunersiuisup akisussaaffia

Kukkunersiuisut akisussaaffigaat nakkulliiffigissallugu, ukiumut naatsorsuutitut naatsorsuuserinermik maleruaqqusat naapertorlugit ingerlatsisoqarnerisooq, ilanngullugu naatsorsuuserinermik ingerlatseriaaseq atorneqartoq aamma qullersat paasissutissat tunniussaata aamma naatsorsuuserinermik nalilersuinerannik nakkutilliissallutik. Uagut aamma akisussaaffigaarput nakkutigissallugu, ukiumut naatsorsuutitut kukkunernik malunnaatilinnik imaqqannginnissaat aamma qullersaqarfiup nalunaarutaanni paasissutissat ukiumut naatsorsuutitut naapertuunnissaat.

Kukkunersiuinermut inatsit naapertorlugu kukkunersiuisooq inuiaqatigiit sinniisaattut inississaaq uppernarsaalluni atsiortarnermut atatillugu, inatsisit naapertorlugit piunarsaqaataasooq aallaavigalugu imaluunniit akisussaaffimmik tunniussisup kisimiilluni atugassaattut naatsorsuunneqarsimangikkuni. Tamatuma nassataraa uppernarsaanermik tunniussinitsinnut atatillugu naatsorsuutitut atuisut allat eqqarsaatigissagivut Inatsisartut aamma Kukkunersiuinermik Ataatsimiititaliap soqutigisaat kisiisa aallaaviginagit.

Ingerlatsivimmi aqutsisunik isumaqatigiissuteqarnikkut siunnersuinermit ikiunnermillu suliaqarsimagutta siunnersuisutut tamanna nammineerluta akisussaaffigissavarput.

Kukkunersiuisup uppernarsaatitut atugai

Sulinermit pappiararsuutitut allatulluunniit uppernarsaatit, taakkununga ilanngullugit pappiaqqat elektroniskiusut tigussaasullu kukkunersiuinerup ingerlanerani pissarsiarineqartut Deloittemit kisimik pigineqarput. Ingerlatsinermit ileqqusut naapertorlugit uppernarsaanerit taamaattut ukiut tallimat qaangiukkaangata aserorterneqarsinnaapput nungusagaallutilluunniit, uppernarsaatit kukkunersiuinermi pingaaruteqarsinnaanerit allatut nalilernerqarsimangippat.

Naapertuuttutut isigineqarpat pappiaqqat fil-illuunniit Namminersorlutik Oqartussanut tunniunneqarsinnaapput, taamannak pisoqassappat piomasaaqatigineqassaaq Namminersorlutik Oqartussanit kisimi atortussatut atorneqassasut allanullu ingerlateqqinneqartussaannngitsut.

Pappiaqqat tunniunneqartut pillugit Namminersorlutik Oqartussanit atorneqassagaluarpata tassunga akisussaatinneqarsinnaanngilagut, pappiaqqat tunniunneqartut pillugit ikiunnermik aamma tassunga tunngatillugu akisussaanerput pillugu immikkut atsiukkamik isumaqatigiissuteqartoqarsimattinnagu.

Kukkunersiuinerup pitsaassusaanik qulakkeerinnineq

Kukkunersiuinermut inatsit naapertorlugu pitsaassutsimik nakkutilliinissamik pisussaataavugut taanna Revisortilsynemit ingerlanneqartartoq naapertorlugu, taakkualu Erhvervsstyrelsimit pilersinneqarsimallutik. Pitsaassutsimik nakkutilliisussat Revisortilsynimit toqqarneqartarput.

Tamatuma nassataanik uagut suliatsinnik uppernarsaatinik misilitassanik tigusilluni pitsaassuseq nakkutilliivigineqarsinnaavoq.

Revisortilsyn-imi ilaasortat aamma inuit pitsaassutsimik nakkutilliisut nipangersimasussaataapput.

Siunnersuinermik, ikiunnermik allanillu suliat

Immikkut ittunik assigisaannillu uppernarsaanerit pillugit isumaqatigiissuteqartoqarsimatillugu, taakkua kukkunersuiisut oqaaseqaataanni nalunaarutigineqassapput.

Siunnersuinermik ikiunnermillu suliassani naliliissavarput kukkunersuiisut kinaassusersiortuunnginnissamik inatsisaat naapertorlugu ingerlatsinerput.

Siunnersuinermik ikiunnermillu suliassat akuersissutiginninneranni pissutsini ataasiakkaani tamaginni nalilertarparput suliassatut saqqummiunneqartoq uagut kinaassusersiortuunnginnissatsinnut qulalersitsisinaanersoq.

Om Deloitte

Deloitte leverer ydelser inden for Revision, Skat, Consulting og Financial Advisory til både offentlige og private virksomheder i en lang række brancher. Vores globale netværk med medlemsfirmaer i mere end 150 lande sikrer, at vi kan stille stærke kompetencer til rådighed og yde service af højeste kvalitet, når vi skal hjælpe vores kunder med at løse deres mest komplekse forretningsmæssige udfordringer. Deloitte's ca. 200.000 medarbejdere arbejder målrettet efter at sætte den højeste standard.

Deloitte Touche Tohmatsu Limited

Deloitte er en betegnelse for Deloitte Touche Tohmatsu Limited, der er et britisk selskab med begrænset ansvar, og dets netværk af medlemsfirmaer. Hvert medlemsfirma udgør en separat og uafhængig juridisk enhed. Vi henviser til www.deloitte.com/about for en udførlig beskrivelse af den juridiske struktur i Deloitte Touche Tohmatsu Limited og dets medlemsfirmaer.